Айтайын дегенім...

Бала – бұрынғы бала емес,

ендеше, мұғалім де бұрынғы мұғалім болмауы керек!

Бүгінде білім саласында кездесетін бір маңызды мәселе бар. Ол – мектептегі құндылықтарды қалыптастырудағы директордың рөлі. Жаһандану заманында барлығы көз ілеспес жылдамдықпен өзгеруде. Ата-ананың талаптары, балалардың психологиясы, ақпараттың жылдамдығы, білім беру форматы. Бірақ, бір ғана нәрсе өзгермейді, мектеп – кез келген бала адам болып қалыптасатын маңызды орын.

Өмір ағымы күшейді, адамдардың қарым-қатынасы әлсіреді, балалардың жан дүниесі нәзіктеніп, ата-ананың жүгі ауырлады. Осындай кезеңде адамгершіліктің, сабырдың, мейірімнің, ұяттың, ізеттің қамалы болып қалатын да мектептің өзі. «Адам өмірінде үш ұстаз болады» дейді дана қазақ. Бірі – ата-ана, екіншісі – орта болса, үшіншісі – мұғалім. Алайда, уақыт жылжып, қоғам өзгерген сайын, осы үш ұстаздың ішінде мінез қалыптастырып, бағыт беріп, адамды адам қылып шығаратын жалғыз тұрақты шырақ – мектеп болып қалғанын мойындауға мәжбүрміз.

Құндылық дегенді біз кейде қағаздан іздейміз. Ал, шын мәнінде құндылық – қабырғада ілулі тұрған ереже емес, ол – мұғалімнің жүріс-тұрысынан, көркем мінезінен, сөзінің салмағынан сезілетін тектілік. Кейбір балалар мектептен ілім-ғылым үйренбей кетуі мүмкін, бірақ жақсы мінез алып шығуы міндетті. Өйткені, білімді адам көп, бірақ оның бәрі көргенді емес. Біздің міндет – білімді тереңдету ғана емес, көргенділікті жоғалтпау.

Бүгінгі балаға кешегі ақыл жүрмейді. Себебі, бүгінгі балалар – жаңа буын. Олар өзгеше ойлайды, батыл, еркін, көп сұрақ қояды. Бұрынғы «айттым – бітті» моделі жоқ. Бүгінгі баланың заманы бөлек, олар ақпаратпен арпалысып өсіп келеді. Бала бұрынғы бала емес, сондықтан мұғалім де бұрынғы мұғалім болмауы тиіс. Осы ретте біз бірнеше жазылмаған ережені түсінуіміз керек: бүгінгі балаға бұйрық емес – түсіндіру, үркіту емес – ұғындыру оң әсер етеді; бүгінгі балаға қорқыныш емес сенім сыйлап, бағыт беру қажет; бүгінгі баланы жазалауға асықпай, жүйені көрсету керек. Ол жүйені құратын – директор. Мұғалім – бұйрық беруші емес, жол сілтеуші. Ал, директор сол жолдың жарығын жағып тұруға міндетті.

Шаршаған, мотивациясы жоқ, қадірі жоқ мұғалім ешқашан балаға шабыт бере алмайды. Мұғалімнің жан дүниесі – мектептің шын деңгейін анықтайды. Шаршаған мұғалім – шаршаған мектеп, шабытты мұғалім – шабытты мектеп. Сондықтан директордың басты міндеті, ең үлкен ерлігі – мұғалімді демеу, мұғалімге жағдай жасау, оның рухын сындырмау болса керек. Қағаздан қорғау, қажетсіз жүктемеден босату, жылы сөз айту, еңбегін бағалай білу – бұл да тәрбиенің бір түрі. Тиісінше, мұғалімге қанат біткен жерде ғана баланың арманы шарықтай бастайды. Ал, балаға жақсы сөз айту үшін, мұғалімнің өзі жақсы күйде болуы керек.

Біз – елдің болашағымен жұмыс істейтін, келешекпен бүгін сөйлесетін мамандық иелеріміз. Мәселен, дәрігер тәнді емдейді, құрылысшы үй салады, кәсіпкер өз идеясын іске асыру арқылы табысты адамға айналады. Тиісінше, оларды қалыптастыратын – мұғалім. Ал, мектеп директоры ұстаздардың ордасын басқарады. Адамзатты алға сүйреген мемлекеттер біліммен дамыды, ал, білімді алға сүйреген – ұстаз. Сондай-ақ, ұстаздардың өзіне дем беретін, мектептің жүрегін соқтыратын, тәрбие мен тәртіптің тепе-теңдігін ұстап тұратын бір тұлға бар, ол – директор. Мектеп үлкен оркестр болса, оның ырғаққа түсуін қамтамасыз ететін дирижер – директор. Сондықтан біздің әр сөзіміз, әр шешіміміз ертеңгі ұрпақтың тағдырына, ұлттың мінезіне әсер етеді.

Керімбек АСЫЛБЕКОВ,
«Отырар» жалпы білім беретін
мектептің директоры.
Отырар ауданы.

Іс-шара

Халықаралық форсайт-сессия өтті

Түркістан индустриалды-құрылыс колледжінің ұйымдастыруымен «Кәсіптік білім берудегі инновациялар: тәжірибе, ізденіс және шешімдер» тақырыбында халықаралық форсайт-сессия өтті. Іс-шараның мақсаты – техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары мамандарының инновациялық шығармашылығын дамыту, кәсіби тұрғыда үздіксіз жетілуіне жағдай жасау, сондай-ақ шетелдік сарапшылармен бірлескен диалогтік алаң қалыптастыру.

Жиында кәсіптік білім берудің тартымдылығын арттыру, дуальді оқыту жүйесін кеңейту, оқу процесіне заманауи ақпараттық технологияларды енгізу, инженер-педагогтардың кәсіби біліктілігін өндірістік кәсіпорындар базасында жетілдіру мәселелері талқыланды. Сонымен қатар, әлеуметтік серіктестермен жұмысты жандандырып, білікті кадрлар даярлауда кәсіби әріптестіктің рөлі сөз болды.

Сессия барысында білікті мамандар өз тәжірибелерімен бөлісті. Атап айтқанда, Түркияның «AK FIRKAN» ЖШС «Firkan Primo» құрылыс жобасының жетекшісі, инженер-құрылысшы Чингизхан Колукыса «Firkan Primo» жобасының инновациялық технологиялар мен сапа стандарттары туралы баяндама жасады. «KNAUF КАЗАХСТАН» ЖШС оқу орталығының басшысы Олег Сотников Қазақстандағы KNAUF білім беру жобасының мүмкіндіктерін таныстырды, Өзбекстанның Алмалық құрылыс-коммуналдық шаруашылығы техникумының директоры Сохиба Мирзакаримова құрылыс саласына мамандар даярлауда оқу бағдарламаларының рөліне тоқталды.

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің PhD, «Болашақ» бағдарламасының түлегі Дархан Артықбаев құрылыс саласындағы технологиялық өзгерістерге сай кадр даярлау қажеттілігі және еңбек нарығы сұранысының трансформациясы туралы сөз қозғады.

Сессия соңында қатысушылар үшін шеберлік сыныптары ұйымдастырылып, «DALA-TRANS» ЖШС базасында өндірістік оқыту көрсетілді.

Іс-шара кәсіптік білім беру саласындағы жаңа серіктестікке жол ашып, өзара тәжірибе алмасуға тың серпін берді.

Е.ҚОЖАХМЕТҰЛЫ.

Қайырымдылық

«Бір тамшы мейірім»

Қоғамның дамуы тек материалдық жетістіктермен ғана емес, адамдар арасындағы мейірім мен жанашырлықтың деңгейімен де өлшенеді. Адамгершілік, бауырмалдық, қолдау көрсету секілді қасиеттер әр ұлттың рухани тірегі болып саналады. Осындай асыл қасиеттерді дәріптеуді мақсат еткен «Бір тамшы мейірім» қайырымдылық іс-шарасы шынайы жанашырлық пен ізгі ниеттің жарқын көрінісіндей болып өтті.

Тәуелсіздік мерекесі қарсаңында М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан зерттеу университетінің «Техникалық мамандықтар үшін шет тілі» кафедрасының профессор-оқытушылар құрамы «Бір тамшы мейірім» атты қайырымдылық жәрмеңкесін ұйымдастырды. Жәрмеңке Сайрам ауданы, Қасымбек датқа ауылындағы облыстық арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығында өтті.

Іс-шара барысында балаларға түрлі сыйлықтар табысталып, шағын концерттік бағдарлама ұйымдастырылды. Балалардың жүзіндегі шаттық пен шынайы күлкі жүректерге ерекше жылылық сыйлап, қатысушыларға үлкен әсер қалдырды.

Бұл игі іс-шара балаларға тек материалдық көмек көрсетіп қана қоймай, рухани тұрғыдан да қолдауымен есте қалды. Олар үлкендердің қамқорлығын сезініп, өз болашағына үмітпен қарауға тағы да бір қадам жасады.

Қайырымдылық мәдениетін қалыптастыру – тәрбиенің ең биік сатысы. Мұндай іс-шаралар балалар мен жасөспірімдердің бойына мейірімділік, жанашырлық, адамгершілік сияқты асыл қасиеттерді сіңіреді. Жастардың қоғамдық белсенділігін оятып, әлеуметтік жауапкершілігін тереңдетеді.

Біз осындай игі бастамалар арқылы әрбір баланың бақытты өмір сүруге лайық екенін тағы да бір мәрте дәлелдейміз. Алдағы уақытта да мұндай игі шаралар жалғасады деп сенеміз.

М.Әуезов атындағы
Оңтүстік Қазақстан
зерттеу университетінің
техникалық мамандықтар
үшін шет тілі
кафедрасының
профессор-оқытушылар
құрамы.

Өнеге

Адамның адамгершілігі жақсы ұстаздан

Адамның нағыз тұлға болып қалыптасуына, бойындағы адамдық қасиеттердің мол болуына ықпал жасайтын ұстаздың еңбегі өлшеусіз. Ұстаз болу – тек білім беру ғана емес, сонымен қатар мейірімділікті, парасаттылықты және жүрек жылуын талап ететін үлкен жауапкершілік. Нағыз ұстаздың өмірлік мақсаты – шәкірттерін тәрбиелеп, терең білім беру арқылы оларға өмірдегі өз жолын адаспай табуға көмектесу. Осы тұрғыдан алғанда, мектеп табалдырығын аттаған әрбір оқушыны өмір күресіне дайындайтын ұстаз еңбегіне баға жетпейді.

Біздің өмірімізде де осы қасиеттердің бәрін бойына жинаған, жүрек жылуын шәкірттеріне арнаған ерекше жан болды. Ол – Сәуле Сәниқызы Әлжанова. Сәуле апай бүкіл саналы өмірін ағартушылық ісіне арнады. Еңбек жолын 1972 жылы Алғабас (қазіргі Бәйдібек) ауданы, Шаян ауылындағы М.Әуезов атындағы орта мектепте физика пәнінің мұғалімі болып бастаған. Кейіннен директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, өмірінің соңына дейін мектеп директоры міндетін абыроймен атқарды.

Сәуле Сәниқызы 1973-1975 жылдар аралығында біздің сынып жетекшіміз болып, физика пәнінен дәріс берді. Оның сабақ беру мәнері ерекше еді, біздің пәнге деген қызығушылығымызды оятты, тіпті сыныпта физика сабағына дайындалмай келетін оқушы болмайтын. Сәуле апай сабақ тақырыбына қатысты қызықты ғылыми тәжірибелер өткізетін. Сонымен қатар, сабақтан тыс уақытта тәрбие жұмысына үлкен мән беретін. Оның жетекшілігімен біз мектептің іс-шараларына, спорт жарыстарына, түрлі конкурстар мен аудандық байқауларға белсенді қатысып, үздік нәтижелерге қол жеткіздік.

1975 жылы 37 түлек мектеппен қоштасып, жаңа өмірге қадам бастық. Құрбы-құрдастарымыз Мәскеу, Алматы, Қарағанды, Шымкент қалаларының жоғары оқу орындарына түсіп, студент атанды. Біздің бұл жетістігіміз ұстазымыздың тынымсыз еңбегінің жемісі еді.

1995 жылы мектеп бітіргенімізге 20 жыл толып, өзіміз оқыған мектептің акт залында салтанатты кездесу өткіздік. Сол кездесуде 10 «г» сынып түлектері өмірдегі жетістіктеріміз туралы айтып, ой бөлістік. Бізді сол кездегі Сәуле апайдың директорлық қызметтегі қамқорлығы ерекше таңғалдырды. Ол мектеп басшысы ретінде әрбір мұғалімнің, техникалық персонал қызметшілерінің және барлық оқушылардың есімдерін жатқа білетін. Оқу процесінің сапалы және тиімді жүргізілуі үшін мұғалімдерге барлық жағдайды жасап, үнемі қолдау көрсететін. Оқу процесін ұйымдастыруда мектеп мұғалімдері мен оқушылардың мүдделерін бәрінен жоғары қоятын.

Оның ерекше адамгершілік қасиеті – әр оқушының мектептен тыс өмірімен жете танысып, әлеуметтік-тұрмыстық жағдайы төмен балаларға өзінің жеке қаражаты есебінен де көмек беретін. Мектептің жылыту жүйесіне қажетті көмір сатып алу немесе ғимарат шатырын ауыстыруда қаржыны өз қалтасынан шығарған кездері де болғанын естігенбіз. Осы күнге дейін мектеп мұғалімдері Сәуле апайдың осындай қамқорлықтарын жиі еске алып отырады. Оны айтасыз, ұжымының әр мүшесін туған күнімен құттықтап, сыйлық жасайтын директорды көргендеріңіз бар ма?! Сәуле апайымыз дәл осылай істейтін. Бұл – ұстаздың шәкірттері мен әріптестеріне деген шексіз сүйіспеншілігінің және адамдық биік қасиетінің дәлелі.

Сәуле Сәниқызы білімді, мәдениетті, қарапайым, сыпайы және өте мейірімді жан еді. Ол өзі басқарып отырған мектептің мұғалімі Алматыға біліктілікті жоғарылату курсына кеткенде, оның отбасында орын алған қиын жағдайдың оң шешілуіне жағдай жасаған еді. Жақында Шаян ауылының мұражайында Сәуле апайға арналған экспозициялық бөлме ашылды. Оның салтанатты ашылуына мектеп түлектері, ұстаздар, ауыл тұрғындары мен аудандық әкімдіктің өкілдері қатысты. Мұражайда Сәуле апайдың өмір жолы, қазіргі Бәйдібек ауданының білім саласына сіңірген еңбегі туралы мәлімет беретін құжаттар, фотосуреттер мен деректер жинақталған.

Мектепті бітіргенімізге жарты ғасыр өтсе де, өмірден өз орнымызды табуға көмектескен Ұстазға алғысымыз шексіз, оның жарқын бейнесі әрқашан есімізде. Ұстаз – бұл тек мамандық емес, бұл ұлы миссия!

Маржан ҚАЙЫПНАЗАР.

Қоғамдық-саяси апталық

ТҮРКІСТАН

№16-17 (9825)
8 мамыр, 2026 жыл

www.yassy-tur.kz
turkistan_gazeti@mail.ru
turkistan_gazeti
Түркістан Қалалық Газеті

Газет 1930 жылдың 4 қазанынан шыға бастады

Құрметті Отан қорғаушылар!

Ардақты ер азаматтар!

Сіздерді 7 мамыр – Отан қорғаушылар күні және 9 мамыр – Ұлы Жеңіс күні мерекелерімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл қос мереке – елдік пен ерліктің, батырлық пен отансүйгіштіктің айқын көрінісі. Отан қорғаушылар күні – мемлекетіміздің қауіпсіздігін қамтамасыз етіп, ел тыныштығын күзетіп жүрген азаматтарға көрсетілетін ерекше құрмет. Ал, Ұлы Жеңіс күні – сұрапыл соғыс жылдарында Отан үшін жан аямай күрескен батырларымыздың өшпес ерлігіне тағзым ететін қасиетті күн.

Ұлы Жеңіс – ұлт рухының беріктігі мен бірлігінің жарқын дәлелі. Бүгінгі бейбіт өмір мен тұрақтылық – аға буынның жанкиярлығы мен ерлігінің жемісі. Олардың ерлігі – кейінгі ұрпаққа өнеге, ал аманаты – елдікті сақтау мен нығайту.

Бүгінде ел қорғаны болып жүрген барша азаматтардың еңбегі зор құрметке лайық. Сіздердің Отан алдындағы адал қызметтеріңіз, жауапкершіліктеріңіз бен табандылықтарыңыз – мемлекетіміздің тұрақтылығы мен қауіпсіздігінің кепілі.

Осы айтулы мерекелер қарсаңында баршаңызға зор денсаулық, отбасыларыңызға амандық пен бақ-береке, ел игілігі жолындағы еңбектеріңізге толағай табыс тілеймін!

Құрметпен,
Әлімбек ПАЗЫЛБЕКҰЛЫ,
Түркістан қаласының әкімі.
Ғаниар СӘРСЕНБАЕВ,
қалалық мәслихат төрағасы.

АҚОРДА

ПРЕЗИДЕНТ ҚОС МЕРЕКЕМЕН ҚҰТТЫҚТАДЫ

Мемлекет басшысы – Қазақстан Қарулы Күштері Жоғарғы Бас Қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаев сарбаздар мен сарбаздарды, жиынға қатысушыларды Отан қорғаушы күнімен және Жеңіс күнімен құттықтады.

«Қос мерекенің мән-мазмұны – үндес, тағылымы – ортақ. Осы мейрамдарда еліміздің ерлік дәстүрі кеңінен дәріптеледі. Біз бұл күндері жұртымызға қорған болып жүрген ерлерге құрмет көрсетеміз. Сондай-ақ, сұрапыл соғыста Отан үшін от кешкен батырлардың рухына тағзым етеміз. Қазақ – шекарасын ақ найзаның ұшымен, ақ білектің күшімен бекемдеген қаһарман халық, ержүрек ұлт. Батыр бабаларымыз ел тағдыры сынға түскен сәтте бір туның астына жиналған. Бірлігін нығайтып, жұртын жаудан қорғаған. Байтақ даланы көздің қарашығындай сақтап, ұрпаққа аманат еткен. Осы аманатқа адал болу – біздің қастерлі борышымыз. Біртұтас Қазақстан халқы мұны жақсы түсінеді. Наурыз айындағы конституциялық реформа – соның айқын дәлелі. Саяси науқан кезінде біз ең алдымен өскелең ұрпақ алдындағы жауапкершілікті терең сезіне отырып, тарихи таңдауымызды жасадық. Бәріміз бір ел болып, жаңа Конституцияны қабылдадық. Мұны ұлт болашағына тікелей ықпал ететін аса маңызды шешім десек, қате болмайды», - деді Президент.

Сондай-ақ, осы сәтте Президенттің Жарлығымен әскери және қызметтік борышын атқаруда көрсеткен ерлігі мен жанкиярлығы, елдің ұлттық қауіпсіздігі мен қорғаныс қабілетін қамтамасыз етуге, заңдылық пен құқықтық тәртіпті нығайтуға қосқан үлесі үшін бір топ азамат мемлекеттік наградамен марапатталды.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев әскери және күштік құрылым қызметкерлеріне жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыналтақ шендер табыс етті, - деп хабарлайды Ақорданың баспасөз қызметі.

ЕРЛІК ПЕН ЕЛДІК ҰЛЫҚТАҒАН КҮН

Түркістан төрінде Отан қорғаушылар күніне орай ерекше рухқа толы, айрықша мәні бар патриоттық іс-шара өтті. Ұлттық ұланның 5574 әскери бөлімі аумағында ұйымдастырылған әскери плац-концерт ел қауіпсіздігін қамтамасыз ететін айбынды сарбаздарға көрсетілген құрметтің, отансүйгіштік рухты дәріптеудің жарқын көрінісі болды.

Ата заңымызда айқындалғандай, мемлекеттің тәуелсіздігі мен аумақтың тұтастығын қорғау – әрбір азаматтың қасиетті борышы. Осы ұстанымды ту еткен іс-шараның негізгі мақсаты да – жас ұрпақтың бойына патриоттық рух сіңіріп, әскери қызметтің абыройын арттыру, ел қорғаны болудың маңызын кеңінен насихаттау болды.

Салтанатты жиын Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұранымен басталып, қатысушылардың бойына ерекше серпін сыйлады. Әскери шеберлік пен темірдей тәртіпке бағынған сарбаздардың айбыны мен келісті қимылы көпшілікке әдемі әсер қалдырды. Бұл күні плац-концерт форматы арқылы көрермен назарына ұсынылған қойылымдар әскери өмірдің мазмұнын, сарбаздардың шеберлігі мен ұйымшылдығын айқын көрсетті.

Ауқымды іс-шара Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі, Қорғаныс министрлігі, Ішкі істер министрлігінің Ұлттық ұланы және Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі өкілдерінің бірлесуімен ұйымдастырылды.

Жиын барысында өңір басшысы Нұрлыхан Оралбайұлы Көшеров сөз сөйлеп, барша әскери қызметшілерді мерекемен құттықтады. Ол өз сөзінде ел тыныштығын күзетіп жүрген сарбаздардың еңбегін жоғары бағалап, олардың жауапты қызметіне сәттілік тіледі.

- Айбынды сардарлар мен сарбаздар! Сіздерді 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймын! Туған жерді қорғау – әр азаматтың қасиетті борышы. Батыр бабаларымыз ел үшін жан қиып, тәуелсіздікті аманат етті. Сол аманатқа адал болу – бүгінгі буынның міндеті. Еліміздің тарихында ерлік пен отаншылдық қасиеттер әрдайым биік тұрған. Ел қорғанысын нығайту – мемлекетіміздің басты міндеттерінің бірі.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев: «Ел қауіпсіздігі мен шекарасын қас қақпай күзету, заң мен тәртіп үстемдігін қамтамасыз ету – жауапты әрі қастерлі міндет. Мұны тек кәсіби деңгейі жоғары, ант пен борышқа адал, ел үшін аянбайтын батыл жандар ғана атқара алады» - деген болатын. Сондықтан жастарымыздың бойында отаншылдық рухты қалыптастыру аса маңызды. Түркістан өңірінде бұл бағытта жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Өткен жылы 5 мыңдай жігіт әскер қатарына қосылды.

Биыл да бұл үрдіс лайықты жалғасын табуда. Қазақ халқы – ежелден ер жүрек, намысты халық. Ерлік пен отаншылдық – қанымызға сіңген қасиет. Бұл қасиеттер ұрпақтан-ұрпаққа жалғасып, елдің тұтастығын сақтауға қызмет етіп келеді. Баршаңызды айтулы мерекемен тағы да құттықтаймын!

Еліміздің айбыны асқақ, шекарасы берік, аспаны ашық бола берсін!

Тәуелсіздігіміз мәңгілікке ұлассын! - деді облыс әкімі Н.Көшеров.

Сондай-ақ, бірқатар әскери қызметшіге Алғыс хаттар мен арнайы төсбелгілер табыс етіліп, олардың адал еңбегі мен мінсіз қызметі көпшілік алдында лайықты бағаланды.

Іс-шара барысында қонақтар әскери бөлімнің материалдық-техникалық базасымен танысып, сарбаздардың күнделікті тыныс-тіршілігі мен дайындық деңгейіне куә болды. Бұл, әсіресе, жас буын үшін үлкен тағылымға айналды.

Салтанатты жиын соңы мерекелік концерттік кешке ұласып, патриоттық әндер мен әсерлі қойылымдар арқылы жалғасын тапты. Ел қорғаған ерлерге деген құрмет пен алғысқа толы бұл кеш көрермендерге ерекше әсер сыйлап, жүректерге рух пен мақтаныш сезімін ұялатты. Осындай тағылымды іс-шаралар – елдік сананы жаңғыртып, ұрпақ бойына отансүйгіштік қасиетті дарытудың маңызды тетігі. Түркістан төрінде өткен бұл мереке – ерлік пен елдіктің мәңгілік ұранына айналған айшықты күн болды.

Е.САҒЫНДЫҚ.

БАСПАСӨЗ - 2026

ТҮРКІСТАН газетіне жазылу жүріп жатыр

Қадірлі оқырман! 2026 жылдың екінші жартыжылдығына баспасөзге жазылу жүріп жатыр. Жергілікті басылымды алып, оқығыларыңыз келсе газет бағасын назарларыңызға ұсынамыз:

"Түркістан" газетінің редакциясы арқылы "Түркістан" газетіне (индекс: 65844)
6 айға - 2994 теңге
1 жылға - 5988 теңге

"Қазпошта" АҚ: "Түркістан" газетіне (индекс: 65844)
6 айға - 3498 теңге
Заңды тұлғаларға 6 айға - 4915,92 теңге

"Қазпошта" АҚ ауылға: "Түркістан" газетіне (индекс: 65844)
6 айға - 3540,00 теңге

"Еуразия-пресс" ЖШС:
"Түркістан" газетіне (индекс: 65844)
6 айға - 3606,00 теңге

"Экспресс пошта" ЖШС: "Түркістан" газетіне (индекс: 65844)
6 айға - 3594,8 теңге

CamScanner

БЕЙБІТШІЛІКТІҢ БАҒАСЫ ҚЫМБАТ

Қадірлі жерлестер, құрметті түркістандықтар!

Баршаңызды 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен және 9 мамыр – Жеңіс күнімен шын жүректен құттықтаймын! Бұл қос мереке – батырлық пен отансүйгіштіктің, елдік пен ерліктің жемісі. Бірі – ұлы даланың айбынын асқақтатып, ел тыныштығын күзеткен ержүрек азаматтарға деген құрмет белгісі болса, Жеңіс күні – қан майданда жанын қиып, бізге бейбіт өмір сыйлаған ардагерлеріміздің ерлігі естен кетпес ерлігіне тағзым ететін киелі күн.

Біз бүгінгі бейбіт өмірді сол батыр бабаларымыздың қайсар рухы мен жанкешті ерлігінің арқасында көріп отырмыз. Олардың өнегелі жолы кейінгі ұрпаққа мәңгілік үлгі десек артық айтқан болмас едік. Сондықтан ел қорғау тек әскери міндет емес, әр азаматтың жүрегіндегі киелі парыз екенін бүгінгі, сонымен қатар, келешек ұрпақ санасына сіңіруіміз керек.

Жеңіс жолы жеңіл болмағанын білеміз. Қанмен жазылған шежіресі жарқын күннің мәңгілік дастанына айналды. Сол сұрапыл жылдарда ерлік пен елдіктің туын жықпай, болашақ ұрпаққа бейбіт өмір сыйлаған батырларға, ардагерлерімізге шексіз алғыс білдіремін. Олардың ерлігі ұрпақ жадында мәңгі сақталады. Ал тәуелсіз елімізді тұтырып бекемдеп, бірлігімізді сақтап, бейбіт тірліктің бағасын білу – бүгінгі біздің басты парызымыз.

Қадірлі ағайын!

Осы мерекелі күндерде ел үшін жанын қиған ерлердің рухына тағзым етіп, арамыздағы ардагерлерге айрықша құрмет көрсетейік. Баршаңызға зор денсаулық, шаңырақтарыңызға шаттық пен береке тілеймін! Еліміздің аспаны ашық, байрағы биік, бірлігі бекем болсын!

Сейдулла САДЫҚҰЛЫ,
Филология ғылымдарының докторы,
Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің профессоры.

Түркістан өңірінің рухани-мәдени өмірінде өзіндік қолтаңбасы бар, ғылым мен журналистиканы қатар ұштастырған тұлғалардың бірі Сейдулла Садықұлы жас буынға білім берумен қатар, елдік мұрат жолында қоғамдық жұмыстарға да белсене араласып келеді. Тәпірек айтсақ, республикалық «Егемен Қазақстан», «Ақиқат», «Қазақ үні», «Әділет», облыстық «Оңтүстік Қазақстан», «Қостанай таңы», «Түркістан» газеттері мен «Қазақстанның ғылымы мен өмірі» журналында, сондай-ақ Түркия, Өзбекстан, Әзербайжан басылымдарында жарияланған мақалалары түркі халықтарының бірлігін кеңінен қозғап, оқырман тарапынан жоғары бағасын алып келеді.

Бүгінгі күні ғалымның шығармашылық шеберлігі мен қаламгерлік қарымы жоғары бағалануда. Атап айтсақ, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі ұйымдастырған үшінші республикалық «Серпін-2024» байқауында Сейдулла Садықұлы «Арнайы» деректі повесі үшін «Қарымды қаламгер» номинациясы бойынша жеңімпаз атанды.

Бүгінде оқу ордасында да, қоғамдық кеңістікте де белсенді арнаулар ұстап облыстық Қазақстан халқы Ассамблеясы жанындағы ғылыми-сараптамалық топтың жетекшісі ретінде түрлі іс-шаралардың ұйытқысы болып, ел бірлігі мен қоғамдық келісімді нығайтуға өз үлесін қосып келеді. Сонымен қатар, облыстық Полиция департаменті жанындағы консультативтік кеңестің мүшесі ретінде де өңірдегі іс-шараларды іске асыруға атсалысып жүр. Университеттің Ардагерлер кеңесінің төрағасы ретінде аға буынның өнегелі жолын кейінгі ұрпаққа насихаттауды назардан тыс қалдырмаған ұстазының үлкен қоғамдық-саяси науқандарды да назарда ұстап келеді.

Осындай елеулі еңбектерінің арқасында Сейдулла Садықұлы әр жылдары Журналистер одағы сыйлығының лауреаты, Түркістан қаласының Құрметті азаматы, халықаралық А.Байтұрсынов медалінің иегері, «ЖОО үздік оқытушысы», Түркі әлемінің үздік педагогы атанды. Мемлекет басшысының Алғыс хатына ие болып, өңір дамуына қосқан үлесі үшін арнайы медальдарымен марапатталды. Мұның бәрі ұзақ жылдар бойы сіңген еңбек, тоқтаусыз ізденістің айғағы екені анық. Жаңа кезеңде, жуырда ғана ғалым «Құрмет» орденімен марапатталды.

Редакциядан.

ОТАНҒА АДАЛДЫҚ – ОРТАҚ ПАРЫЗ

Қадірлі жерлестер!

Ардақты ағайын!

Сіздерді айбынды мерекеміз – Отан қорғаушылар күні және халқымыз өткерген қаһармандық жолдың айшықты белгісі – Ұлы Жеңіс күні мейрамдарымен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл қос мереке елдігіміздің еңсесін тіктеген, ерлік пен елжандылықтың мәнін айшықтайтын айрықша күндер. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев айбынды армиямыздың даңқты дәстүрі кең-байтақ жерімізді жанқиярлықпен қорғап қалған батыр бабаларымыз бен Ұлы Отан соғысы ардагерлерінің өшпес ерлігінен бастау алатынын айтты. Қарулы Күштеріміздің қуатын арттыру, құқық қорғау жүйесін жетілдіру, азаматтық қорғаныстың әлеуетін нығайту – мемлекеттің стратегиялық басымдығы болып белгіленіп, Тәуелсіздіктің мызғымас тұғырына, елдіктің берік қорғанына айналып отыр.

Конституциялық деңгейде қабылданған Заң мен тәртіп қағидаты – Әділетті қоғам құрудың негізгі тірегі болып айқындалды. Бұл қағидат әр азаматтың жауапкершілігін арттырып, ел ішіндегі тұрақтылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз етеді. Отан қорғау, шын мәнінде, әскери борыш қана емес, ол – әр азаматтың ел алдындағы қасиетті парызы. Заңға құрмет, тәртіпке бағыну – шынайы патриотизмнің белгісі.

Мемлекет басшысының қоғамдық тірегіне айналған «AMANAT» партиясы елдегі тұрақтылық пен қоғамдық келісімді нығайтуға, азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған бастамаларды жүйелі түрде жүзеге асырып келеді. Осы сапатта партиямыз жүзеге асырып жатқан жобалар халықтың құқықтық мәдениетін арттыруға, Отан үшін қажыр-қайратын жұмсаған аға толқын өкілдеріне құрмет көрсетуге, жастарды отансүйгіштік рухта тәрбиелеуге және қоғамда жауапкершілік құндылығын қалыптастыруға бағытталған.

Қарулы Күштер сапында қызмет ету – қоғам тарапынан берілген үлкен сенім мен биік абырой. «AMANAT» партиясы ұлттық әскеріміздің қуатын арттыруға қолдау көрсетіп, жас ұрпақты Отан қорғау ісіне баулуда әскери-патриоттық тәрбие жүйесін түзуге баса мән беріп келеді. Бұл бағытта партиямыз жыл сайын жас өскіндер арасында «QAISAR» әскери-патриоттық ойындарын өткізеді. Жоба жастарды әскери дағдыны меңгеруге үйретіп, олардың мінез-құлқын, төзімділігін, жұмыла жұмыс істеу қабілетін шыңдайды. Аталған ойындардың республикалық кезеңінде Түркістан облысының өрендері жыл сайын жүлделер қатарынан көрінетінін зор мақтанышпен тұтамыз.

Ұлы Жеңіс – халқымыздың өшпес ерлігінің, қайсар рухының мәңгілік символы. Біз майданда жанын қиған батырларымыздың ерлігін ешқашан ұмытпаймыз. Ардагерлеріміздің ерлігі – кейінгі ұрпаққа үлгі, елге қызмет етудің биік өлшемі деп білеміз. Ұрпақтар сабақтастығын жалғайтын, өткен мен бүгінді байланыстыратын ұлы күнде аға толқынның жанқиярлық еңбегі мен ерлігіне тағзым етеміз.

Қиын күндердің ауыртпалығын еңсеруге еліміздің оңтүстік өңірі де елеулі үлесін қосты. Майданға 140 мыңнан астам жерлесіміз аттанып, оның 51-і – Кеңес Одағының Батыры, 8 жауынгеріміз – «Даңқ» орденінің толық кавалері атанды. Тылда табанды еңбек еткен мыңдаған жерлестеріміз майдан қажеттілігі үшін бар қажыр-қайратын жұмсады.

Сұрапыл соғыстың куәсі болған жауынгерлердің қатары сиреп, бүгінде облысымызда үш ардагер ғана Ұлы Жеңістің 81-ші көктемін қарсы алып отыр. Зымыраған уақыт майдангерлердің санын азайтқанымен, олар қалдырған ерліктің салмағын жеңілдете алған жоқ. Майдан даласындағы батырлық – ұлт жадында мәңгі сақталатын қасиетті аманат. Ерлік ешқашан ұмытылмайды, ол – ұрпақтан ұрпаққа жалғасатын рух.

Аға ұрпақтың қажымас қайратымен, табанды еңбегімен келген Ұлы Жеңіс мерекесіне орай, «AMANAT» партиясының Түркістан облыстық филиалы «Ардагерлерді ардақтайық!», «Кедергісіз келешек» партиялық жобаларын іске асыруда. «Таза бейсенбі» экологиялық акциясы аясында әр аймақта орналасқан Ұлы Отан соғысына қатысушыларға арналған ескерткіш кешендері мен Жеңіс аллеялары қамқорлыққа алынды. Елдің бостандығы үшін жанкиярлық көрсеткен аға буынның өшпес ерлігі партия өкілдері өткізген тағылымды кездесулерде, «Кітап-AMANAT» орталықтарындағы әдеби-танымдық кештерде кеңінен айтылып, өскелең ұрпаққа батылдара өнеге болып танылды.

Құрметті жерлестер!

Бұл мерекелер – бізге бейбіт өмірдің бағасын, ел қорғаудың маңызын, бірлік пен татулықтың қадірін ұғындырады. Бірлігі бекем, тәрбиесі мығым ел ғана кез келген сын-қатерді еңсере алады.

Сіздерге зор денсаулық, отбасыларыңызға амандық, еңбектеріңізге табыс тілеймін! Еліміз тыныш, аспанымыз ашық, Тәуелсіздігіміз тұғырлы болсын!

Ерлік – ұмытылмайтын ұлы мұра, Жеңіс – ұрпақ жадында мәңгі жаңғыратын рух. Батыр бабалардың аманатына адал болып, елдігіміздің еңсесі, бірлігімізді мәңгі етейік!

Отан қорғаушылар күні мен Ұлы Жеңіс күні құтты болсын!

Алпысбай ҮМБЕТАЛИЕВ,
«AMANAT» партиясы Түркістан облыстық филиалының төрағасы.

«ШЫНАЙЫ СӨЗ – ҚОҒАМҒА ШАМШЫРАҚ»

Дүниежүзілік баспасөз бостандығы күні – сөз еркіндігі мен шынайы ақпараттың маңызын еске салатын ерекше күн. «Шынайы сөз – қоғамға шамшырақ» деген тіркес бұл мерекенің мәнін терең ашып береді. Себебі кез келген қоғамның дамуы, әділдігі мен тұрақтылығы ақпараттың ашықтығы мен шындыққа негізделуіне тікелей байланысты.

Баспасөз – халық пен билік арасындағы алтын көпір. Журналистер қоғамдағы өзекті мәселелерді көтеріп, шындықты жария ету арқылы әділеттіліктің орнауына ықпал етеді. Егер сөз бостандығы шектелсе, қоғамда сенімсіздік пен ақпараттық тұмшалау орын алады. Ал керісінше, еркін әрі тәуелсіз медиа – демократияның басты тіректерінің бірі.

«Шынайы сөз – қоғамға шамшырақ» деген ұғым журналистиканың негізгі миссиясын білдіреді. Шынайы ақпарат адамдарға дұрыс шешім қабылдауға, өз құқықтарын қорғауға және қоғам өміріне белсенді араласуға мүмкіндік береді. Әсіресе қазіргі цифрлық дәуірде жалған ақпарат пен манипуляция көбейген кезде, шынайы сөздің құны одан сайын арта түсуде.

Бұл күн тек журналистер үшін ғана емес, әрбір азамат үшін маңызды. Өйткені ақпаратты тұтынушы ретінде біз де оның сапасына, шынайылығына мән беруіміз керек. Сын тұрғысынан ойлау, дереккөздерді тексеру – қазіргі қоғамның басты дағдыларының бірі.

Қорытындылай келе, баспасөз бостандығы – қоғам дамуының кепілі. Шынайы сөз әрқашан жарыққа жол сілтейтін шамшырақ болып қала береді. Оны қорғау – баршамыздың ортақ міндетіміз.

Маржан АДЫРБЕКОВА,
Түркістан облыстық Фараб әмбебап-ғылыми кітапханасының абонемент бөлімінің сектор жетекшісі.

ҚОҒАМДЫҚ ТӘРТІП ПЕН ҚАУІПСІЗДІК ҚАТАҢ БАҚЫЛАУДА

Түркістан қаласында қоғамдық тәртіпті сақтау және туристік тасымал қызметінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында қалалық әкімдіктің қызметкерлері мен туристік полиция өкілдері рейдтік шара жүргізді.

Рейд барысында электрокар жүргізушілерінің құжаттары тексеріліп, қауіпсіздік шаралары мен туристерге қызмет көрсету сапасы, сондай-ақ, кәмелетке толмағандардың көлік құралын басқаруына тыйым салынатыны жөнінде түсіндіру жұмыстарын жүргізді.

Талапқа сай келмейтін электрокарлар белгіленген тәртіпке сәйкес айып тұрағына жеткізілді.

Аталған бағыттағы жұмыстар алдағы уақытта да жүйелі түрде жалғасып, қала аумағында қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары күшейтілетін болады.

«Түркістан-ақпарат».

CamScanner

ДОСТЫҚ КӨПІРІНЕ БАЛАНҒАН КЕЗДЕСУ

Өткен аптаның сенбісінде Қазақстан Журналистер одағы Қызылорда облыстық филиалының төрағасы Қуат Шарафиддиновтың шақыруымен Түркістан облысынан медиа саласының өкілдері Шиелі ауданында болып қайттық. Сыр өңіріндегі әріптестеріміздің жылы қарсы алуы, өзара байланысты нығайта түсу тұрғысындағы қадамдары рухани сапарымыздың негізі болды.

«Сыр медиа» ЖШС бас директоры Марат Аралбаев бастаған қызылордалық медиа өкілдерінің де табиғат аясындағы басқосуы біздің сапарымызға әрайластырылыпты. Жамбыл, Түркістан облыстарымен Қызылорда облыстарын жалғап жатқан Кәрі Қаратаудың Шиелі ауданының тұсында түйінделетінін осы жолы көзбен көріп қайттық. Сол маңда соңғы уақытта Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың сөзіне арқау болған Сауысқандық шатқалындағы мыңжылдықтар тарихынан сыр шертетін таңбалы тастарды көріп, естелік суретке түстік. Сайын даламыздың қай түкпіріне барсаң да тарихтың сырлы қатпарлары алдыңнан мөлмүңдалайтыны белгілі. Солардың ішінде өзіндік құндылығы жоғары Сауысқандық шатқалының орны бөлек.

Нақтырақ айтсақ, Қызылордада өткен Ұлттық құрылтайдың V отырысында Мемлекет басшысы: «Төрт мың жылдық тарихы бар таңбалы тастар төл өркениетіміздің тамыры тым тереңде жатқанын көрсетеді. Ғаламдарымыз Қызылорда жеріндегі Сауысқандық пен Түркістан облысындағы Арпа өзенінен жалпы саны 17 мың петроглиф тапқан. Осындай құнды жәдігерлеріміз бен ұлттық дәстүрлеріміз ЮНЕСКО-ның бүкіләлемдік мұралар тізіміне болуға әбден лайық деп санаймын. Құзырлы министрлікке осы мәселелерге қатысты жұмысты қолға алуды тапсырамын» дегенін әлі ұмытқан жоқпыз. Себебі, Президент атаған көп аймақта көз алдымызда мұжіліп құрдымға айналып бара жатқан анық аспан астындағы тарихи құнды жәдігерлерімізге қамқорлық қажет-ақ. Десек те кешегі сапарымызда Президент пәрмен бергеннен соң осы күні әрекет жасалып жатқанын да байқадық. Кездесуде болған тарихшы-өлкетанушы Бекболат Әбутегінің сөзінен аталған орында сапар орталығы салынып, етегік етегі 3-4 қызметкерге арнайы штат бірлігі ашылса деген ұсыныстарын құптаймыз шалып қалды. «Сонда табиғат аясына келіп, демалушылардың кей жағдайдағы ұқыпсыз әрекеттеріне де тосқауыл болар еді» дейді сондағы ел жанашырлары. Сонымен бірге, таңбалы тастардың тарихын кеңінен насихаттап, туристер тартуға да қолайлы жер екенін және оған мүмкіндіктер бар екенін алға тартады мамандар.

Әріптестер арасындағы достық көпіріне баланған кездесуге Түркістан облысынан Қазақстан Республикасы Журналистер одағы Түркістан облыстық филиалының төрағасы ретінде өзім және Қазақстан Республикасы Жазушылар одағының Түркістан облыстық филиалының басшысы, белгілі ақын, Түркістан облыстық «Ақпараттық талдау орталығының» басшысы Айдар Сейдәзім және Түркістан облысы әкімдігінің баспасөз қызметінде абыроймен қызмет етіп келе жатқан ақын, спорт жанашыры Ғабит Сапарбеков үшеуміз бардық.

Әдетімізге емес пе, әуелі аймақтағы медиа өкілдерінің жағдайын сұрай кеттік. Бірақ Қызылорда облысында ақпарат саласының жұмысында қалыптасқан жүйе бар. «Сыр медиа» ЖШС – Қызылорда облысынан басты ақпарат көшіне айналған 3 облыстық газеті, 1 ақпарат агенттігі, 1 қалалық, 7 аудандық басылымды бір шаңырақ астына біріктірген және өнімдерін өзі басып, оны барлық аудандар мен елді мекендерге өзі таратып елміздегі жалғыз медиа құрылым десек болады.

2010 жылдан бері табысты қызмет етіп келе жатқан ақпарат орталығы бастапқыда қаржылық қиындықтарды шешу, тиімді басқару жүйесін қалыптастыру, газет сапасын көтеру, материалдық-техникалық жағдайын жақсарту және басылымдардың уақыт сұранысына сай электрондық қызметін кеңейту мақсатында құрылып, сол тұста 100 адаммен жұмысын бастаған. Бүгінде 600-ге тарта қызметкері бар үлкен ұжымның аясындағы өңірлердегі медиа құрылымдарға үлгі боларлықтай десек қате айтпаймыз.

Біз де қызылордалық әріптестерге Түркістан төңірегіндегі мәселелерді айтып, өзара пікір алмастық. Арнайы әзірленген дастархан мәзірінде екі өңірдің тыныс-тіршілігі, ынтымақ-бірлік тұрғысындағы мәселелер сөз болып, ыстық лебіздер де айтылды.

Шиеліндегі сапардан алған әсер ерекше. ҚР Жазушылар Одағының Түркістан облысындағы филиалының төрағасы, «Алаш» әдеби сыйлығының иегері Айдар Сейдәзімнің де ақын жүрегі достық кездесудегі толғанысын мына өлең шумақтарымен жеткізіпті.

ТАРИХЫМДЫ ПАШ ЕТКЕН ТАҢБАЛЫ ТАС

Қатпар-қатпар тастарым мәңгі арымас,
Заманының таусылмас шыңдарындай.
«Қазақтарда тарих жоқ» дегендерге,
Тарихымды паш еткен - таңбалы тас.

Шындығыңды айт, кәне, білмес кім,
Дәл өзіңдей өшпес зейіндіесің кім.
Тас қашап, ұрпағына мұра қылған,
Сақ бабаның мейірбан күйін кештім.

Бабам басқан кең тұрды тасын жиғым,
Өрен, әзер көзімнің жасын тыйдым.
Аманатын тас қашап тастап кеткен,
Бабалардың рухына басымды идім.

Алдағы уақытта мұндай сапарлар жалғасын тапсын деген ниетпен, ойға түйген жоба-жоспарларымызды ысықтап, біз де көтеріңкі көңіл-күймен сапарымызды түйіндедік. Қызылордалық әріптестерге ыстық ықыласпен рахметімізді айтып, осындай мағыналы кездесулеріміз және қатарымыз арта берсін деген тілек білдіремін!

Мәлік ЖҰМАХАНҰЛЫ,
ҚР Журналистер одағы Түркістан облыстық филиалының төрағасы,
«Түркістан Медиа» ЖШС директоры.

Алматы қаласында Қазақстан Республикасы Ішкі істер органдары қызметкерлері арасында дзюдодан Қазақстан чемпионаты өтті.

ТҮРКІСТАНДЫҚ ПОЛИЦЕЙ ЧЕМПИОН АТАНДЫ

22-24 сәуір күндері ұйымдастырылған жарысқа елміздің әр өңірінен 27 команда қатысып, 300-ге жуық қызметкер күш сынасты.

Чемпионат қорытындысы бойынша 90 келі салмақ дәрежесінде 4 белдесу өткізген Түркістан облысы Полиция департаментінің оқу-жаттығу взводының инспекторы, полиция капитаны Қуандық Еркеғали Серғалиұлы бірінші орын иеленді. Қарсыластарының арасында оза шапқан жеңімпаз Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің дипломы және медалімен марапатталды.

Төлеби ауданы, Леңгір қаласында өмірге келген Еркеғали Серғалиұлы қызметінде де өзінің жауапкершілігімен, мінсіз қызметімен көзге түсіп жүрген азамат. «Оңтүстік Қазақстан» газетінің жүлдесі үшін күні кеше Отырар ауданында қазақ күресінен өткен жарыста тағы да жеңімпаз атанды. 90 келі салмақта бәсекелестерінің жауырынын жерге тигізген Түркістан облысы Полиция департаментінің қызметкеріне алдағы уақытта да биік белестерді бағындыра беруіне тілектеспіз.

Е.САҒЫНДЫҚ.

ОРТАҚ ТӘРТІП - БІРЛЕСКЕН ЕҢБЕКТІҢ НӘТИЖЕСІ

Түркістан облысы аумағында 2026 жылдың 3 айында жасалған қылмыстық құқықбұзушылықтардың жай-күйі.

Ағымдағы жылдың 3 айында СДТБІ АЖ-не 1 349 (1 324) қылмыстық құқықбұзушылықтар тіркелген, 1.9% жоғарлаған.

Ең көп құқықбұзушылық Түркістан 262 (255), Сайрам 146 (155), Кентау 99 (92), Сауран 72 (60), Арыс 64 (34), Отырар 22 (20) аудандарында тіркелген.

Қылмыстың санаттары бойынша төмендеу онша ауыр емес -6,6% (287-ден 268-ге), ауырлығы орташа -4,1% (345-тен 331-ге) төмендесе.

Ал, аса ауыр қылмыстардың саны 125,0% (16-дан 36-ға), ауыр қылмыстар 15,6% (405-тен 468-ге) жоғарылаған. Отырар 200% (2-ден 6-ға), Арыс 156,3% (16-дан 41-ге), Сайрам 118,2% (33-тен 72-ге), Бәйдібек 100% (3-тен 6-ға), Төлеби 54,5% (11-ден 17-ге), Келес 46,2% (13-тен 19-ға), Сарыағаш 29,4% (34-тен 44-ке), Түркістан 1,9% (104-тен 106-ға) қала/аудандарда жойіндері орын алған.

Қылмыстың ашылу пайызы 2,9%, оның ішінде ауырлығы орташа -1,0% төмендесе, ал аса ауыр қылмыстар 4,8%, ауыр қылмыстар 0,9%, және онша ауыр емес 6,9% жоғарлаған.

Қылмыстың баптары бойынша да жоғарлау байқалады:

- **ұрлық** 8,2% (110-нан 119-ға) Арыс 300% (2-ден 8-ге), Бәйдібек 300% (1-ден 4-ке), Түркістан 59,1% (22-ден 35-ке), Кентау 50% (6-дан 9-ға), Сарыағаш 50% (6-дан 9-ға), Төлеби 33,3% (6-дан 8-ге), Түлкібас 20% (5-тен 6-ға) қала/аудандарында өсеңдігі байқалады.
- **мал ұрлығы** 30,4% (23-тен 30-ға) Қазығұрт 300% (1-ден 4-ке), Келес 200% (2-ден 6-ға). Төлеби, Түлкібас 100% (0-ден 2-ге) Түркістан, Кентау, Сайрам 100% (0-ден 1-ге) жоғарлаған.

Адам өлтіру қылмыстары 40,0% (5-тен 7-ге) және адам өлтіруге оқталу 50% (2-ден 3-ке) денсаулыққа ауыр зиян келтіру 62,5% (8-ден 13-ке) өссе оның ішінде өлімге әкеп соққаны 0,0% яғни (1-ден 1-ге) тең.

Бұзақылық 73,7% (19-дан 33-ке) өскен. Сайрам 350% (2-ден 9-ға), Келес 100% (1-ден 2-ке), Сарыағаш 50% (2-ден 3-ке), Түркістан 25% (4-тен 5-ке), Арыс, Бәйдібек 100% (0-ден 1-ге), Төлеби 100% (0-ден 4-ке) жоғарлаған.

Алаяқтық қылмыстары 1,4% (430-дан 436-ға) жоғарылаған, оның ішінде Арыс 300% (9-дан 36-ға), Сайрам 124,1% (29-дан 65-ке), Ордабасы 66,7% (12-ден 20-ға), Сауран 26,9% (26-дан 33-ке), Сарыағаш 23,7% (38-ден 47-ге) жоғарлаған.

Интернет-алаяқтық қылмыстары – 6,5% (155-тен 145-ке) төмендегенімен, Сауран 100% (0-ден 8-ге), Сайрам 50% (12-ден 18-ге), Түркістан 22,6% (31-ден 38-ге), Сарыағаш 6,3% (16-дан 17-ге) өсеңдігі байқалады.

Есірткі қылмыстарының жалпы деңгейі - 16,7% (120-дан 100-ге) төмендесе, Жетісай 75% (4-тен 7-ге), Келес (6-дан 10-ға), Арыс 50% (2-ден 3-ке), Төлеби 33,3% (3-тен 4-ке), Түркістан 12,5% (16-дан 18-ге) қала/аудандарда ең көп жоғарылау байқалады.

Қоғамдық орындарда жасалған қылмыстар саны - 12,7% (220-дан 192-ке), төмендеген. Мақтаарал 350% (2-ден 9-ға), Арыс 250,0% (2-ден 7-ге), Бәйдібек 100% (1-ден 2-ге), Төлеби 62,5% (8-ден 13-ке), Түркістан 27,8% (36-дан 46-ға), Ордабасы 25,0% (4-тен 5-ке), Сайрам 3,0% (33-тен 34-ке) аудандарында жоғарлау байқалады.

Көшеде жасалған қылмыстар саны - 15,4% (162-ден 137-ге) төмендеген, Мақтаарал 150% (2-ден 5-ке), Ордабасы 100% (2-ден 4-ке), Бәйдібек 100% (1-ден 2-ге), Арыс 100% (1-ден 2-ге), Шардара 100% (3-тен 6-ға), Отырар 100% (0-ден 1-ге), Жетісай 37,5% (8-ден 11-ге), Түркістан 19,2% (26-дан 31-ге) жоғарлаған.

Қоғамдық орындарда жасалған қылмыстардың басым көпшілігі көшеде, базарда, дүкенде, оқу орындарында орын алған.

Бұдан басқа, **алкогольдік және есірткілік масаң күйде жасалынған қылмыстар саны** 30,2% (96-дан 125-ке), **сотталып алынбаған және өтелмеген адамдармен жасалынған** 21,4% (56-дан 68-ге), **топпен жасалған** 51,7% (89-дан 135-ге) өскен, ал **отбасылық-тұрмыстық салада жасалынған қылмыстар** - 11,6% (69-дан 61-ге) төмендеген.

Құрметті қала, аудан тұрғындары!

Қоғамдағы қауіпсіздік пен тәртіп әрбір азаматтың жауапкершілігіне тікелей байланысты. Заң талаптарын сақтау, қоғамдық орындарда тәртіпті бұзу және бір-біріне құрметпен қарау – бейбіт әрі қауіпсіз өмірдің негізі.

Заңды құрметтеу – әр азаматтың міндеті. Ортақ тәртіп пен қауіпсіздік – біздің бірлескен еңбегіміздің нәтижесі.

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің Түркістан облысы бойынша департаменті.

CamScanner

ЕРЛІККЕ БАС ИЮ – АСЫЛ ПАРЫЗЫМЫЗ!

Құрметті жерлестер!

Сіздерді елдің айбынын асқақтататын қос бірдей қастерлі мереке – 7 мамыр - Отан қорғаушылар күнімен және 9 мамыр - Ұлы Жеңіс күнімен құттықтаймын! «Отан - оттан да ыстық» деген дана халқымыздың нақылы терең мағынаға ие екені сөзсіз. Бұл - ұлт рухының биіктігін, батыр бабаларымыздың қайсарлығын, ел қорғаған жауынгерлердің ерен еңбегін ұлықтайтын айрықша күндер.

Жеңіс күні - тарихымыздың қасіретті де қасиетті шежіресі. Сұрапыл соғыс жылдарында «Ешкім де, ештеңе де ұмытылмайтынын» дәлелдеген ардагерлеріміздің алдында бас иеміз. Олардың ерлігі – бүгінгі бейбіт өміріміздің берік іргетасы. Ал Отан қорғаушылар күні - бүгінгі айбынды әскеріміздің мерейлі мерекесі. Тәуелсіз еліміздің тыныштығын күзетіп, шекарасын қорғап жүрген сарбаздар - елдің қалқаны, халықтың тірегі. «Батыр туса – ел ырысы» демекші, олар бүгінгі ұрпақ бабалар жолын жалғап, ел намысын қорғауда аянбай еңбек етіп келеді. Әрине, мемлекетіміздің тыныштығы әрбір азамат үшін қасиетті аманат.

Қазіргі таңда Қазақстан Қарулы Күштері - мемлекетіміздің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін қуатты күшке айналды. Бұл - әрбір әскери қызметшінің адал қызметі мен темірдей тәртібінің, биік рухының нәтижесі деп санаймын. Біз үшін Отанға қызмет ету – абыройлы міндет, қасиетті борыш.

Қадірлі ағайын!

«Бірлік бар жерде – тірлік бар» дейді халқымыз. Елдің тұтастығы мен тыныштығын ең үлкен байлық деп санаған бабалардың өсиеті еш қашан жадымыздан өшкен емес. Сондықтан жас ұрпақты отансүйгіштікке тәрбиелеу, ерлік рухын сіңіру – біздің басты міндетіміздің бірі.

Осы айтулы мерекелер қарсаңында соғыс және тыл ардагерлеріне айрықша құрмет білдіремін. Ал, қатарда тұрған сарбаздарымызға, офицерлерімізге мықты денсаулық, табандылық пен қажымас қайрат тілеймін!

Еліміздің көк байрағы әрдайым биікте желбіреп, Тәуелсіздігіміз тұғырлы болсын! Жаратқан халқымызға амандық, елімізге тыныштық пен тұрақтылық берсін!

Жандос КҮЛДЕРБАЕВ,
ҚР Қорғаныс министрлігі, тәрбие және идеология департаментінің аға офицері.

Құрметті ардагерлер, түркістандықтар!

Сіздерді 9-мамыр - Ұлы Жеңіс күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Жер-дүниені қан сырағын, миллиондаған тағдырдың тамырына балта шапқан сұм соғыстың аяқталып, бейбітшілік салтанат құрған Ұлы жеңіс күніне 81 жыл болыпты.

Бұл - ерлік пен елдіктің, батырлық пен бірліктің мерекесі. Отан үшін от кешкен ардагерлеріміздің жанқиярлық ерлігі, тылда тынымсыз еңбек еткен азаматтардың табандылығы - бүгінгі бейбіт өміріміздің негізі.

Сұрапыл соғыс жылдарында «Отан үшін отқа түс, күймейсің» - деген ұранмен шайқасқан ардагерлеріміздің ерліктеріне бас иіп, құрмет көрсету бүгінгі ұрпақтың өтелмес парызы. «Ер бақыты ел қолында, ел бақыты ер қолында» - деп Бауыржан Момышұлы айтып кеткендей, ардагерлер - Қазақстан халқына бейбітшілік, тыныштық, береке, бақыт орнатқандар. Майдан даласында қанқұйлы күндерді басынан өткеріп, сол жылдарда қиындыққа төзіп, тылдағы ауыр жұмыстарды атқарып бізді жеңіске жеткізген майдангерлерімізді қашанда мақтан тұтамыз.

Отанға деген сүйіспеншілік сезімдерін үлкен ерліктерімен жеткізіп, келер ұрпаққа үлгі болған аталарымыз бен аналарымыздың мақтан етер ерліктері ұшан-теңіз.

Мемлекетімізден бір миллионнан астам ержүрек жауынгерлер қан майданға аттанған. Соның ішінде Түркістан қаласынан 18 мың 547 азамат соғыс даласында қолына қару алып, фашизмнің сақадай сай әскери күштеріне қарсы тұрды. Осылайша ауылдан келген жас жігіттер қырмандағы жұмыстан бірден майданның алдыңғы шебіне түсе де, ұлтымыздың болмысына сай ерліктерін көрсете білді. Сөйтіп 1945 жылы Жеңіс туын желбіретіп туған жерге оралу 15 мың 960-ның ғана маңдайына жазылыпты. 1418 күн отан қорғау жолындағы күрестің бел ортасында жас ғұмырын құрбан етіп, ерте есейген майдангерлердің ерен ерлігі ұмытылмақ емес.

Өйткені тек қан майданда ғана емес, тылда жұмыс істеп, ел басына туған ауыртпалықты бастан кешіп, таңның атысынан күннің батысына дейін тіке бүкпей жұмыс істеген сол бір қайратты да қайсар жандарға бүгінгі ұрпақтың ризашылығы шексіз.

Тыл еңбеккерлері соғысқа дайындалған 10 оқпан 7-ін біздің қазақстандықтар жөнелтіп отырды. Осылайша тылда еңбек еткендердің ерен еңбектері осы Ұлы Жеңісті жақындатуға мол септігін тигізді.

Бұт ретте тыл еңбеккерлерінің жеңіске қосқан үлесін айрықша атап өтуім қажет. Және де майдангерлердің соғыстан кейінгі қираған қалаларды, мемлекетті қалпына келтіруге қосқан үлестері де сүбелі.

Соғыс ардагерлері мен тыл еңбеккерлерінің қайсарлықтары мен өмір жолдары - кейінгі ұрпаққа үлгі, өнеге аманат.

Қиын-қыстау кездегі ерліктері ұмытылмайды, ұрпақтарымыз әрдайым құрметпен бас иеді.

Сонымен қатар, ел тыныштығын күзетіп, тәуелсіздігімізді қорғауға әрдайым дайын тұрған батыр азаматтарға көрсетілетін ерекше құрмет күні - 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнін де естен шығаруға қақымыз жоқ.

Отанға адал қызмет ету – әрбір азаматтың қасиетті борышы. Сіздердің ерліктеріңіз бен еңбектеріңіз - кейінгі ұрпаққа үлгі. Ел іргесінің берік, аспанымыздың ашық болуы сіздердің табандылықтарыңыз бен қайсарлықтарыңыздың арқасы.

Сіздерге зор денсаулық, отбасыларыңызға амандық, еңбектеріңізге табыс тілеймін! Еліміздің тыныштығы мен бірлігі мәңгі жасай берсін!

Қыдырәлі РЫСБЕКОВ,
қалалық Ардагерлер кеңесінің төрағасы, медицина ғылымдарының кандидаты, «Құрмет» орденінің иегері.

Ардақты азаматтар, құрметті ағайын!

Сіздерді елдігімізді еңсесін көтеріп, ерлігімізді ұлықтайтын 7 мамыр Отан қорғаушылар күні және 9 мамыр Ұлы Жеңіс күнімен Түркістан қалалық «Әйелдер алқасы» атынан, барша аналар мен арулар атынан шын жүректен құттықтаймын!

Бұл мереке тек ер-азаматтардың ғана емес, бүкіл халықтың мерекесі. Өйткені ел қорғаны болған ерлердің артында ақ жаулықты аналардың ақ батасы, қыз-келіншектердің үміті мен сенімі тұр. «Ана - өмірдің шуағы, ер - елдің қорғаны» десек, осы қос ұғым бір-бірінен ажырамас егіз ұғым екені анық.

Ұлы Жеңіс - аналардың көз жасы мен төзімінің, адалдық пен үміттің жеңісі. Майданға аттанған әрбір ұлдың артында оны ақ сүтімен өсірген ана тұрды, жолын тосқан жары мен қарындасы тұрды. Олар тылда жүріп, елдің еңсесін түсірмей, ерлерге демеу болды. «Ерлік - елге мұра, ұрпаққа ұран» дегендей, сол аналардың сабыры мен қайраты да бүгінгі ұрпаққа өнеге.

Ал бүгінгі бейбіт заманда ел тыныштығын күзетіп жүрген азаматтарымыз әр отбасының тірегі, әр ананың мақтанышы. Отан қорғауды қару асынып, сапта тұрумен ғана шектемей, елге адал қызмет ету, отбасыңа қорған болу, ұрпағыңа өнеге көрсету деп қабылдаған жөн. «Ел іші - алтын бесік» деген аталы сөзді еске ала отырып, сол бесіктің тыныштығы ерлердің айбыны мен аналардың ақ тілегінің арқасында сақталып келетінін айтқым келеді.

Қадірлі азаматтар!

Біз, аналар мен арулар, сіздердің амандықтарыңызды тілеп, әрдайым тілекшілеріңіз болып келеміз. Ел үшін еткен еңбектеріңіз бен төккен терлеріңіз әрдайым құрметке лайық.

Осы мерекелі күндерде соғыс ардагерлеріне, ата буын өкілдеріне тағзым етіп, олардың ерлігіне бас иеміз. Ал бүгінгі сарбаздарымыз бен ел қорғаны болып жүрген азаматтарға зор денсаулық, темірдей төзім мен жасымас жігер тілеймін! Әр шаңырақта шаттық орнап, аналардың көз жасы тек қуаныштан болсын! Еліміздің аспаны ашық, іргесі берік, бірлігі бекем болғай!

Үміткүл МҰСТАФАЕВА,
ҚР Мәдениет қайраткері, Түркістан қалалық Әйелдер алқасының төрайымы.

Құрметті түркістандықтар!

7 мамыр Отан қорғаушылар күні және 9 мамыр Ұлы Жеңіс күнімен баршаңызды құттықтаймын!

Тарих пен таным тоғысқан, өткенге тағзым мен бүгінге жауапкершілікті қатар жүктейтін ерекше күндерде ер-азаматтардың ерекше ықыласқа бөленетіні анық. Ұлы Жеңіс – халқымыздың қайсар рухы мен бірлігінің, төзімі мен табандылығының жарқын жемісі. «Өткенді ұмытқанның болашағы бұлыңғыр» дейді дана халқымыз. Біз бүгінгі бейбіт өмірдің бағасын сол тұмаулы жылдарда жанын қиған батырлардың ерлігі арқылы терең түсінеміз.

Ал, Отан қорғаушылар күні - тәуелсіз еліміздің тыныштығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз етіп жүрген азаматтарға көрсетілетін құрметтің белгісі. «Ер ел үшін туады, ел үшін өледі» деген халық даналығы - бүгінгі сарбаздар мен офицерлердің бойынан табылып отыр. Ел шебін күзетіп, бейбіт күннің баянды болуына қызмет етіп жүрген әрбір азамат нағыз шынайы патриот деп бағалауға әбден болады.

Бүгінгі таңда мемлекетіміздің ең басты құндылығы – тұрақтылық пен тыныштық. Осы аманатты көздің қарашығындай сақтау – баршамызға ортақ міндет. Орта буын өкілі ретінде өзіме жүктелер жауапкершілік те аз емес. Біз аға буынның аманатын абыроймен арқалап, кейінгі жас ұрпаққа дұрыс бағыт-бағдар көрсетуге тиіспіз. Өйткені «Атаның баласы болма, адамның баласы бол» деген өсиет әрқашан өзекті.

Қадірлі ағайын!

Осы мерекелі күндері соғыс және еңбек ардагерлеріне тағзым етіп, олардың ерен еңбегіне алғыс айту – азаматтық парызымыз. Ал бүгінгі ел қорғаны болып жүрген ерлерімізге бар жақсылықты тілеймін!

Еліміздің көк туы биікте желбіреп, азат еліміздің айбыны асқақтай берсін! Әр отбасыға амандық, береке, елге тыныштық пен бірлік тілеймін!

Бахыт БАСЫМБЕК,
Түркістан облыстық мәслихатының депутаты.

CamScanner

ҚОС МЕРЕКЕ – ҚҰРМЕТ ПЕН ТАҒЗЫМ КҮНІ

Киелі шаһарда Түркістан облысының полиция департаментінің ұйымдастыруымен Отан қорғаушылар күні мен Жеңіс күніне орай «Жеңіс» саябағында салтанатты іс-шара өтті. Іс-шараға қатысушылар ерлікпен қаза тапқан батырларды бір минут үнсіздікпен еске алып, Даңқ мемориалына гүл шоқтарын қойды.

Түркістан облысы әкімінің бірінші орынбасары Зұлпыхар Жолдасов көпшілікті қос мерекемен құттықтап, ел үшін ерлік көрсеткен батырлардың ерліктері ұмытылмайтынын жеткізді.

Сіздерді 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен және Жеңіс күнімен шын жүректен құттықтаймын! Мемлекет басшысы «Әскери борышты өтеу - Отанға деген шынайы сүйіспеншіліктің жарқын көрінісі» екенін айтқан болатын. Бұл абыройлы міндетті Түркістан облысының ержүрек, отаншыл өрендері де жауапкершілікпен атқарып жүр. Ел дамуы үшін тыныштық пен тұрақтылық керек. Бұл ретте бүгінде облысымыздың полиция қызметкерлері қоғам тыныштығын күзетуге үлес қосып жүр. Тәртіп сақшыларын да қос мерекемен шын жүректен құттықтаймын! Биыл Ұлы Жеңіске 81 жыл толып отыр. Соғыс және тыл ардагерлеріне құрмет көрсету – баршамызға ортақ міндет! Бүгінде Түркістан облысында Ұлы Отан соғысының 3 ардагері қалды. Сонымен бірге, 3 мыңнан аса Ұлы Отан соғысы қатысушыларына теңестірілгендер мен тыл ардагерлері бар. Біз майдангерлеріміздің ерлігін ешқашан ұмытпаймыз! Отаншылдықты, ерлікті дәріптейтін маңызды қос мерекеде әр отбасыға денсаулық, амандық және мол табыс тілеймін! – деді Зұлпыхар Жолдасов.

Түркістан облысы полиция департаментінің бастығы Арыстанғани Заппаров: «Қос мереке – ерлік пен елдік рухының, батырлық пен отансүйгіштіктің айқын көрінісі. Бүгінгі бейбіт өмір – кешегі батыр бабалардың жанқиярлығының жемісі. Қайраткер Әлихан Бөкейхан айтқандай, ұлтқа қызмет ету – білімнен емес, мінезден. Елге адал қызмет ету – жүректегі намыс пен жауапкершіліктен басталады» дей келе, құттықтауын жеткізді.

Мерекелік іс-шара барысында ішкі істер органдары үшін маңызды рәсімдердің бірі – жас полицейлердің ант қабылдауы өтті. Сонымен қатар, қызметтік міндетін адал атқарып, жоғары нәтижелерге қол жеткізген қызметкерлер мен ардагерлер марапатталды. ҚР ІІМ тарапынан бір топ полицейге түрлі дәрежедегі марапаттар табысталды. Полиция департаменті бастығы мен облыс әкімінің марапаты да иелерін тапты.

Бұдан бөлек, ІІО ардагерлері және қызмет барысында қаза тапқан полицейлердің жұбайларына құрмет көрсетіліп, бағалы сыйлықтар табысталды. Түркістан қаласындағы №9 мектеп-гимназиясының «Жас сақшы» сыныбы да үздік деп танылып, марапатқа ие болды.

Жылдам қимылдайтын арнайы жасақ қызметкерлері арнайы дайындық пен күрес тәсілдерін көрсетіп, көрермендердің ықыласына бөленді.

Салтанатты жиын өнерпаз полицейлер мен облыстық эстрада жұлдыздарының мерекелік концертімен жалғасып, жеке құрамның салтанатты шерумен қорытындыланды.

«Түркістан-ақпарат».

Ұлы Отан соғысы – халқымыздың тарихындағы ең ауыр да қасіретті, сындарлы кезеңдердің бірі. Бұл жылдар ел басына түскен зұлматпен қатар, ерлік пен қайсарлықтың, отансүйгіштіктің айқын көрінісіне айналды. Сол бір сұрапыл соғыста ерлігімен ел жадында мәңгі қалған батыр қыздарымыздың бірі, соғыста ерлік пен батырлықтың өшпес үлгісін көрсеткен қаһарман қыз– Мәншүк Жиенғалиқызы Мәметова.

ШЕРХАН АҒАЙДЫҢ МӘНШҮК МҰРАЖАЙЫНА ЖАСАҒАН ТАҒЫЛЫМДЫ ТАРТУЫ

Бүгінде оның есімі мен ерлігі ұрпаққа үлгі болып, арнайы мұражайларда насихатталып келеді. Оның ерлігі бүгінгі ұрпаққа патриоттық рух сыйлап, елге деген сүйіспеншілікті арттырып келеді. Осы орайда, Мәншүк мұражайының маңызы ерекше, өйткені ол батыр қыздың өмірі мен ерлігін насихаттайтын қасиетті орын.

Жуырда жерлесіміз, жазушы Абилов Шерхан Абдуұлы – «Ленфильм» киностудиясының актері, Ресей кино актерлері гильдиясы мүшесі, Ресей Федерациясы кинематографистер одағы мүшесі Түркістан қаласы білім бөліміне қарасты Кеңес Одағының Батыры Мәншүк Мәметова атындағы №6 жалпы білім беретін мектептің мұражайына ерекше құнды жәдігерлерді сыйға тартты. Бұл экспонаттар – Ұлы Отан соғысы кезінде қолданылған заттар. Аталған бұйымдар сол кезеңнің тынысын сезіндіретін, майдан даласындағы ауыр күндердің куәсі болған тарихи мұралар болып табылады. Олардың қатарында сарбаздардың жеке заттары, әскери құрал-жабдықтар және соғыс жылдарынан сақталған сирек дүниелер бар.

Осы бағытта жақында Шерхан ағай Мәншүк мұражайына аса құнды тарихи жәдігерлерді сыйға тартып, үлкен азаматтық іс жасады. Ол тапсырған экспонаттар – Ұлы Отан соғысы кезінде майданда қолданылған, сол дәуірдің шынайы тынысын жеткізетін бірегей мұралар. Сыйға берілген жәдігерлердің қатарында жауынгерлердің басын қорғаған каска, командирлер пайдаланған арнайы планшет, қару-жараққа арналған пистолет қабырасы бар. Сонымен қатар, сарбаздардың күнделікті тұрмысынан сыр шертетін су алып жүретін фляжка, ыстық тамақ тасымалдайтын котелок, қарапайым қасық секілді заттар да ерекше орын алады. Бұлар – майдан даласындағы жауынгерлердің өмір сүру жағдайын айқын көрсететін маңызды бұйымдар.

Әскери жабдықтардың ішінде пулеметке арналған патронташ, түрлі гильзалар секілді соғыс құралдары да бар. Бұлар сол кездегі қару-жарақтың ерекшеліктерін танытып қана қоймай, соғыстың қаншалықты ауыр болғанын аңғартады. Ал портсигар секілді жеке заттар жауынгерлердің майдандағы аз да болса тыныс сәттерін елестетеді. Сондай-ақ, әртүрлі әскери киімдерді де мұражай қорына тапсырды. Бұл киімдер сол кезеңдегі әскери тәртіп пен ұқыптылықтың, жауынгерлік рухтың айғағы іспетті. Әрбір түймесі мен матасының өзі тұтас бір тарихты баяндап тұрғандай әсер қалдырады. Шерхан ағайдың бұл игі ісі – кейінгі ұрпаққа үлгі боларлық азаматтық қадам. Себебі мұндай тарихи жәдігерлерді сақтап, оны халық игілігіне ұсыну – өткенге деген құрметтің белгісі. Сонымен қатар, бұл жас ұрпақтың тарихқа деген қызығушылығын арттырып, отансүйгіштік сезімін нығайтады.

Бұл жәдігерлердің барлығы – тек заттар ғана емес, олар – тарихтың үнсіз куәгерлері. Олар арқылы келушілер соғыс жылдарындағы қиындықтарды, жауынгерлердің төзімі мен батылдығын тереңірек сезіне алады. Мұндай құнды дүниелер жас ұрпақтың бойында елге деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін қалыптастыратыны сөзсіз. Олар арқылы біз батырлардың ерлігі мен төзімін, ел үшін жанын қиған жандардың рухын сезінеміз.

Қорыта айтқанда, Шерхан ағайдың Мәншүк мұражайына жасаған бұл сыйы – өткенге тағзым, болашаққа өнеге. Осындай игі істер арқылы біз тарихымызды сақтап, оны келесі ұрпаққа аман жеткізе аламыз. Шерхан ағайдың бұл сыйы – тек мұражай қорын толықтыру ғана емес, ұлттық құндылықтарды дәріптеуге қосылған зор үлес. Осындай игі істер көбейе берсе, халқымыздың тарихы ұмытылмай, келер ұрпақтың санасында мәңгі сақталары сөзсіз.

Шыңғыс РУСТЕМОВ,
Түркістан облысы, Түркістан қаласы білім бөліміне қарасты М.Мәметова атындағы №6 жалпы білім беретін мектеп директорының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары.

CS CamScanner

ТУҒАН КҮНДЕРІҢІЗ ҚҰТТЫ БОЛСЫН!

Мамыр айында дүниеге келген Түркістан қалалық ардагерлер ұйымының мүшелері:

Никимбаев Халидилла Ташметович - 01.05.1952 ж.
Жайлымыс Айсұлу Әлжанқызы - 01.05.1953 ж.
Нугманов Тагир Генанович - 02.05.1931 ж.
Тангатарова Саракуль Еркинбековна - 02.05.1958 ж.
Нурсейтов Асылбек Нурсейтович - 03.05.1941 ж.
Султанов Жамал - 03.05.1959 ж.
Жунисбекова Ботагөз Маназаровна - 03.05.1960 ж.
Ондыбаев Болат Маленович - 04.05.1961 ж.
Мамметов Абдирахим - 04.05.1957 ж.
Бабажанова Курбан Паччахановна - 04.05.1963 ж.
Бейсенов Жаксыбек Аблаевич - 05.05.1936 ж.
Нарымбетов Нәлтай Сүйіндікұлы - 05.05.1948 ж.
Жұманова Бағила - 05.05.1962 ж.
Аханова Рахила Зинуллаевна - 07.05.1963 ж.
Искакова Зибагуль - 07.05.1963 ж.
Тағайбаева Инеш - 09.05.1963 ж.
Тәтібай Базаркүл Мәліккызы - 09.05.1956 ж.
Баймурзаев Ералы - 10.05.1957 ж.
Сахова Мейрамкуль - 10.05.1959 ж.
Зиябекова Бибиажар - 10.05.1942 ж.
Мырзалиев Бораш - 11.05.1951 ж.
Ширикбаев Бектас Ширикбаевич - 11.05.1951 ж.
Орманова Дана Садыковна - 11.05.1957 ж.
Абдуллаев Аман - 15.05.1938 ж.
Аманбаев Амангелді - 15.05.1943 ж.
Абилов Алнакбар Маметкаримович - 18.05.1958 ж.
Елсуов Сауранбек Еркинбекұлы - 19.05.1955 ж.
Кудусов Мурат Калиевич - 20.05.1962 ж.
Асильбеков Пернебай Калаевич - 25.05.1948 ж.
Беркимбаев Сапарбай - 25.05.1958 ж.
Нуржанова Мастура Раимжановна - 25.05.1956 ж.
Мыртакулов Курманбай Сапарбаевич - 26.05.1961 ж.
Ахметова Сұлу Карибековна - 30.05.1953 ж.
Аймбетов Серик - 31.05.1957 ж.

Сіздерді қалалық ардагерлер ұйымы кеңесі туған күндеріңізбен шын жүректен құттықтайды!

2026 ЖЫЛЫ МӘМС БОЙЫНША ТӨЛЕМДЕР ӨЗГЕРЕ МЕ?

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры баспасөз қызметінің хабарлауынша 2026 жылға арналған ең төменгі жалақы мөлшері бұрынғы деңгейде бекітілгендіктен, негізгі санаттар бойынша МӘМС-ке төленетін жарналардың мөлшері сақталады. Алайда заңға енгізілген түзетулерге байланысты өзгерістер бар. Бұл туралы Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорында түсіндірді.

Жарна өсімі – тек мемлекеттік төлемдерге қатысты

2025 жылы шілде айында Мемлекет басшысы МӘМС және медициналық қызметтер көрсету сұрақтары бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы заңға қол қойды. Оның бір бөлігі денсаулық сақтау жүйесінің қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған – мемлекет, жұмыс берушілер және азаматтардың ортақ ынтымақтастық жауапкершілігін арттыру арқылы.

Осы мақсатта әлеуметтік осал санаттағы халық үшін (олардың саны 11 миллионнан асады) мемлекет төлейтін жарналарды кезең-кезеңімен арттыру көзделген: 2027 жылы – 2,2%-дан бастап, 2037 жылға қарай – 4,7%-ға дейін. Қазіргі уақытта мемлекет жарналарының мөлшерлемесі есептеу объектісінің 2%-ын құрайды және бұл мөлшерлеме 2026 жылы да сақталады.

Айта кетерлігі, бұл өзгеріс жеңілдік санатындағы азаматтардың өздеріне еш әсер етпейді. Олар бұрынғыдай автоматты түрде сақтандырылған болып қала береді, себебі жарналарды мемлекет төлейді.

Жоғарғы шектің өзгеруі нені білдіреді?

Денсаулық сақтау жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында 2026 жылы 1 қаңтардан бастап қызметкерлердің жарналары мен жұмыс берушілердің аударымдарын есептеу үшін қолданылатын табыстың жоғарғы шегін арттыру енгізілді. Ал пайыздық мөлшерлемелер өзгеріссіз қалады.

Қазір аударымдардың ең жоғары мөлшері 25 500 теңгені құрайды (10 ең төменгі жалақы мөлшеріндегі шекті табыстың 3%). 2025 жылы жарнаның ең жоғары мөлшері – 17 000 теңге (10 ЕТЖ-ның 2%-ы).

Енді жұмыс берушілер жарналарды 40 ЕТЖ-дан аспайтын табыстан, ал қызметкерлер 20 ЕТЖ-ға дейінгі табыстан төлейтін болады (бастапқыда екі төлем бойынша да шекті 50 АЕК-ке дейін арттыру ұсынылған, алайда заң жобасын талқылау барысында олар төмендетілді).

Демек, бұған дейін айлық табысы 850 мың теңгеден асатын қызметкерлер (1–2 млн теңге және одан жоғары табыс алатындар) 17 000 теңгеден артық жарна төлемейтін. Себебі есептеу базасына шектеу қолданылатын. Бұл бекітілген мөлшерлемеге пропорционалды түрде аз болып, айлығы 850 мың теңгеден төмен және жалақысының дәл 2%-ын төлейтін қызметкерлерге қатысты әділетсіз еді.

Өзгерістерден кейін қызметкердің ең жоғары жарнасы – 34 000 теңге (1,7 млн теңгенің, яғни 20 ЕТЖ-ның 2%-ы), жұмыс берушінің ең жоғары аударымы – 102 000 теңге (3,4 млн теңгенің, яғни 40 ЕТЖ-ның 3%-ы) болады.

Айта кету керек, бұл өзгеріс ай сайынғы табысы 850 мың теңгеден асатын жалдамалы қызметкерлердің небәрі 9%-ына ғана әсер етеді.

Ал айлығы 3,4 млн теңгеден асатын қызметкерлер саны – бар болғаны 20 мың адам (0,3%). Қалған 91% жұмыс істейтін азаматтар үшін еш нәрсе өзгермейді.

Қалған төлеушілер үшін жарна мөлшерлемелері

Біріңғай төлем төлеушілер

Бірыңғай төлемді жеке кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар өз қызметкерлері үшін төлейді. Ол жеке табыс салығын, жұмыс берушісі мен қызметкердің міндетті зейнетақы жарналарын, әлеуметтік аударымдарды, сондай-ақ МӘМС бойынша жарналар мен аударымдарды қамтиды.

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап бірыңғай төлем мөлшері есептелген табыстың 24,8%-ын құрайды.

Жеке кәсіпкерлер, шаруа қожалықтарының мүшелері және жеке практикамен айналысатын тұлғалар

Бұл санаттар МӘМС-ке 1,4 ЕТЖ-ның 5%-ы мөлшерінде жарна төлейді. 2026 жылы ең төменгі жалақы мөлшері өзгермегендіктен, МӘМС жарнасы да бұрынғыдай – айына 5 950 теңге болып қалады. Бұл табыс деңгейіне қарамастан төленетін тұрақты жарна.

Айта кету керек, егер жеке кәсіпкер бір мезгілде басқа ұйымның жалдамалы қызметкері болып, ол үшін МӘМС төлемдері аударылып тұрса да, жеке кәсіпкер ретінде өзі үшін жарна төлеуден босатылмайды. Тек қызметін ресми түрде тоқтатқан немесе әрекетсіз деп танылған жеке кәсіпкерлер ғана жарна төлеуді тоқтатады.

Дербес төлеушілер

Дербес төлеушілер санатына тұрақты жұмысы жоқ және жеңілдік санаттарына кірмейтін азаматтар жатады.

2026 жылы олар үшін МӘМС бойынша ай сайынғы жарна мөлшері 1 ЕТЖ-ның 5%-ын құрайды, яғни 4 250 теңге.

Сақтандырылған мәртебесін алу үшін олардың өткен немесе алдағы 12 ай қатарынан төлемдері болуы тиіс. Жарналарды әр айға жеке-жеке төлеу қажет.

Байланыс тел: 8-701-573-47-47

Н.НУРЖАНОВА,
ХҚТУ Клиника-диагностикалық орталығы емхана меңгерушісінің м.у.а.

Қазіргі уақытта бәсекеге қабілетті мамандар көбейіп келеді. Бұл көңіл қуантарлық жайт. Себебі кәсіп бастап, оны дамыту екінің бірі атқаратын жеңіл іс емес. Еңбек ету және оны шеберлікпен атқару адамның материалдық және рухани бай болуынан басталады. Яғни кәсіп бастау тек қана қаржы болса жеткілікті деген сөз емес. Ол адам бойында басқа да қасиеттердің болуын талап етеді. Сонымен қатар, соңғы уақытта елімізде кәсіпте жүрген азаматшалар саны артып отыр. Осы тұста айта кетейік қаламыздың экономикалық-әлеуметтік дамуында әйелдер қауымының, соның ішінде әлеуметтік кәсіпкерлердің рөлі ерекше. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев атап өткендей, «әлеуметтік кәсіпкерлік - бұл жай ғана бизнес емес, қоғамдағы өзекті мәселелерді шешудің тиімді құралы». Түркістан облысында осы бағытты жаңа деңгейге көтеріп, қаланың әлеуметтік тынысына өз үлесін қосып отырған кәсіпкерлердің бірі – Халдарбек Рухабза Рустамқызы.

ЖАҢА ЖОБАЛАРДЫҢ ЖАРШЫСЫ

Рухабза Халдарбектің кәсіпкерлік жолындағы ең үлкен бастамасы «Дара Үрпақ» инклюзивті театры. 2025 жылы Түркістан облысында тұңғыш рет бой көтерген бұл жоба батыл қадамды қажет етті. Осы тұста театр құрылтайшысы Рухабза Халдарбек өз сөзінде, әкесінің көзі тірісінде оған еліміздегі алғашқы ерекше балалар театрын ашатыны туралы уәде бергендігін атап өтті. Расымен де Рухабза тек әлеуметтік кәсіпкер емес, халықтың көңілін тауып жүрген жан. Сонымен қатар, «Дара Үрпақ» жай ғана театр емес, өнер мен жігер тоғысқан алаң екенін ерекше атап өту керек. Себебі мұнда балалар тек өнер көрсетпейді, қосымша білікті мамандардан сабақ алады. Әр сабаққа қатысу арқылы олар өздерін дамытып, сахнаға шығуға дайындалады.

Кейіпкеріміздің келесі бастамасы талай жанның тағдырын өзгерткен жобалардың бірі. Ол 2023 жылы Қазақстанның үздік 20 жобасының қатарына енген «Ресурсты әйел» клубы. Мақсаты – мүмкіндігі шектеулі бала асырап отырған аналар мен осал топтағы әйелдерді психологиялық тығырықтан шығарып, оларға кәсіп бастаудың тетіктерін үйрету. Қазіргі уақытта «Ресурсты әйел» клубының мүшелері жеке кәсіпкер атануда. Рухабза Халдарбек туралы тағы да баяндар болсақ, ол – облыстық әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі комиссия мүшесі. Сонымен қатар, облыстық «Amanat» партиясының әйелдер қанаты инклюзивті қоғамның дамуына жәрдемдесу бағытын басқарады. Бұл статустар әлеуметтік кәсіпкердің қоғам үшін жүйелі өзгерістер жасауына мүмкіндік берді.

Рухабзаның кәсібі неге берекелі? Өйткені ол үздіксіз білім алып, өзін дамыту үшін аянбай еңбек етеді. Білікті кәсіпкер 2007-2011 жылдары Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде журналистика мамандығын аяқтаған. 2016-2017 жылдары Ыстамбұл Медиа Академиясында тележурналистика бойынша білім алған. Ал қазіргі уақытта М.Әуезов атындағы ОҚМУ-да «Әлеуметтік жұмыс» мамандығы бойынша магистр. Бұл академиялық база оған мемлекеттік деңгейдегі жобаларды ғылыми негізде жасауға, елімізге халықаралық тәжірибелерді енгізуге мүмкіндік береді.

Бес баланың анасы, аяулы жар, іскер басшы және қоғам белсендісі. Мұндай жүктемені көтеру үлкен ерік-жігерді талап етеді. Осы тұста Рухабзаның еңбегі 2025-2026 жылдары ҚР Премьер-министрінің орынбасарынан, Парламент Мәжілісінің Төрағасы Е.Қошановтан алған алғыс хаттармен айшықталды. Бірақ ол үшін ең үлкен марапат – қоғамның ризашылығы мен жақсы бағытқа өзгерген сан алуан тағдырлар.

Рухабза Халдарбектің өмір жолы «Кәсібің – нәсібің» деген аталы сөздің заманауи үлгісі деп айтуға толық негіз бар. Себебі ол өзінің кәсібі арқылы көптеген адамның тағдырына шуақ шашып, Түркістан қаласының әлеуметтік келбетін өзгерту үшін еңбек етіп келеді. Берекелі бизнестің басты құпиясы да осында болса керек – халыққа қызмет ету және қанға сіңген адалдық.

Аселя МЕДЕУ,
Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ-нің 4-курс студенті.

Қазақстан тәуелсіздік алған алғашқы жылдардан бастап сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті мемлекеттік саясаттың маңызды бағыты ретінде айқындады. Ел ТМД кеңістігінде осы саладағы заңнаманы алғаш қабылдаған мемлекеттердің бірі болды. Соған қарамастан, сыбайлас жемқорлық бүгінгі күні де қоғам дамуына кері әсер ететін өзекті мәселелерге айналып отыр.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ - ҚОҒАМ ДАМУЫНА КЕДЕРГІ

Сыбайлас жемқорлық – лауазымды тұлғалардың өз қызметтік өкілеттіктерін жеке пайда табу мақсатында заңсыз пайдалануы. Transparency International халықаралық ұйымының анықтамасы бойынша, бұл – қоғамдық билікті жеке мүддe үшін теріс пайдалану. Бұл құбылыс мемлекет пен қоғам арасындағы сенімге сызат түсіріп, экономикалық және әлеуметтік дамуды тежейді.

Бүгінде сыбайлас жемқорлықтың бірнеше түрі қалыптасқан. Тұрмыстық деңгейде ол қарапайым азаматтар мен мемлекеттік қызметшілер арасындағы пара беру мен алуда көрініс табады. Іскерлік сыбайлас жемқорлықта билік пен бизнес арасындағы заңсыз байланыстар, келісімшарттардағы «кері қайтарымдар» орын алады. Ал саяси сыбайлас жемқорлық жоғары лауазымды тұлғалардың мемлекеттік шешімдерді жеке немесе топтық мүддеге сай қабылдауымен сипатталады.

Соңғы жылдары елімізде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бағытында бірқатар жүйелі реформалар жүзеге асырылып келеді. Заңнамалық база жетілдіріліп, алдын алу шараларына басымдық берілуде. Дегенмен, пара беру мен алу, қызметтік өкілеттіктерді теріс пайдалану фактілері әлі де кездеседі. Бұл өз кезегінде қоғамның мемлекеттік институттарға деген сенімін төмендетеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес тек жазалау шараларымен шектелмеуі тиіс. Ең алдымен, қоғамда адалдық, әділдік және заңға құрмет құндылықтарын қалыптастыру маңызды. Әсіресе, жастар арасында сыбайлас жемқорлыққа «нөлдік төзімділік» мәдениетін орнықтыру – болашақтың кепілі.

Сонымен қатар, азаматтық қоғамның белсенділігі, бұқаралық ақпарат құралдарының рөлі және мемлекеттік органдардың ашықтығы бұл бағыттағы жұмыстың тиімділігін арттыра түседі. Әрбір азамат сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұруды өзінен бастауы тиіс.

Қорытындылай келе, сыбайлас жемқорлықпен күрес – тек мемлекеттік органдардың ғана емес, бүкіл қоғамның ортақ міндеті. Біріккен күш-жігер мен жауапкершілік арқылы ғана біз әділетті, ашық әрі дамыған қоғам құра аламыз.

Г.УТЕЕВА,
Түркістан қаласы әкімдігінің «Кәсіпкерлік және туризм бөлімі» мемлекеттік мекемесінің бас маманы.

CamScanner

КОНКУРС ЖАРИЯЛАНАДЫ

«Түркістан Жарық Тазалық» ЖШС Түркістан қаласының аумағында санитариялық тазалықты қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсететін мердігер ұйымдарды анықтау мақсатында конкурс жариялайды.

Конкурс жарияланатын күні: 2026 жылғы 30 сәуір

1. Конкурстың мәні:

Қала аумағында санитариялық тазалықты қамтамасыз ету, оның ішінде:

- көшелерді, тротуарларды тазалау;
- тұрмыстық қатты қалдықтарды жинау және шығару;
- қоғамдық орындарды тазалау;
- маусымдық (қар тазалау, жапырақ жинау және т.б.) жұмыстарды орындау.

2. Қызмет көрсету мерзімі:

2026 жылғы 30 сәуірден бастап 2029 жылғы 31 желтоқсанға дейін.

3. Конкурсқа қатысуға қойылатын талаптар:

- заңды тұлға болуы;
- осы салада жұмыс тәжірибесінің болуы;
- материалдық-техникалық базасының жеткілікті болуы (арнайы техника, құрал-жабдықтар);
- білікті мамандардың болуы;
- салық және басқа да міндетті төлемдер бойынша берешектің болмауы.

4. Құжаттарды қабылдау мерзімі:

Конкурсқа қатысуға өтінімдер **2026 жылғы 30 сәуірден бастап 10 жұмыс күні ішінде қабылданады.**

5. Қажетті құжаттар тізімі:

- конкурсқа қатысу туралы өтінім;
- заңды тұлғаны тіркеу туралы құжаттар;
- техникалық ұсыныс;
- коммерциялық ұсыныс;
- материалдық-техникалық база туралы мәлімет;
- жұмыс тәжірибесін растайтын құжаттар.

5. Тараптардың деректемелері мен қолдары:

Тапсырыс беруші:

«Түркістан Жарық Тазалық» ЖШС

БСН: 050740003078

Мекенжайы: Түркістан қаласы, Искабеков көш., 4а

Тел.: +7 (72533) 4-09-55

E-mail: jaryk-tazalyk@mail.ru

Бас директор ____________ /қолы/

Мердігер:

БСН: ____________

Мекенжайы: ____________

Тел.: ____________

E-mail: ____________

Басшы ____________ /қолы/

Ашықтық, бақылау, тиімділік:

«QALQAN» ПЛАТФОРМАСЫ МӘМС ЖҮЙЕСІНДЕ НЕНІ ӨЗГЕРТЕДІ?

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры денсаулық сақтау жүйесін қаржыландыру бағытында ауқымды цифрлық жаңғырту басталғанын жариялады. Трансформацияның негізгі құралына айналған «Qalqan» платформасы «МӘМС 2.0» моделінің технологиялық негізі ретінде енгізілуде – деп хабарлайды «Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры» КЕАҚ баспасөз қызметі.

Қазір Қор тарапынан денсаулық сақтау саласын қаржыландыру тетіктерін кезең-кезеңімен жаңғырту жұмыстары жүргізілуде. Оның басты мақсаты – МӘМС жүйесі қаражатын пайдалану кезінде ашықтықты, басқаруды және тиімділікті арттыру.

«Qalqan» денсаулық сақтауды қаржыландырудың біріңғай порталы аталған жұмыстың технологиялық негізі болмақ. Платформа медициналық қызметтерді есепке алу, тексеру және төлеу сияқты қаржылық үрдістерді автоматтандыруға арналған. Бұл ретте ол медициналық ақпараттық жүйелерді алмастырмайды және емдеу-диагностикалық процестеріне жер етпейді.

Сонымен қатар, платформаны енгізу қолданыстағы мемлекеттік цифрлық инфрақұрылым негізінде жүзеге асырылатынын және денсаулық сақтау жүйесі үшін қосымша шығындарды талап етпейтінін атап өткен жөн.

Осы жылдың 17 сәуірінде Астана қаласы әкімдігінің «№1 қалалық емхана» ШЖҚ МКК-не көрсетілген қызметтер үшін төлем «Qalqan» платформасы арқылы жүзеге асырылды. Екінші кезеңде жүйені кең ауқымда енгізу, медициналық ұйымдарды санаттарға бөлу алгоритмдерін іске қосу және сол санаттарға сәйкес қаржыландыру, сондай-ақ талдау және бақылау құралдарын, оның ішінде ақауларды бақылау мен талдауға арналған жасанды интеллект элементтерін енгізу жоспарлануда. Бұл жұмыстар 2026 жылдың соңына дейін аяқталады.

«Qalqan» платформасын енгізу бұл жай ғана IT құралын ауыстыру емес, денсаулық сақтау ресурстарын басқарудың сапалы жаңа деңгейіне көшу. Біз алдын ала бақылауды енгізіп отырмыз: жүйе шот қалыптастыру кезінде-ақ сәйкессіздіктер мен ақауларды автоматты түрде анықтайды. Әдет жұмыс істейтін клиникалар «жасыл дәліз» деп белгіленіп, соған сай төлемдерді уақытылы алса, мемлекет үшін МӘМС қаражатының нақты көрсетілген медициналық көмекке жұмсалуына кепілдік береді», – деп атап өтті Индира Ержанова.

Ең маңызды жаңашылдықтардың бірі – «халықтық бақылау» құралдарын іске қосу болмақ. Осы бағытта Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі және Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі бірлесіп, eGov Mobile қосымшасында арнайы сервистерді енгізу жұмыстарын жүргізуде.

Азаматтар үшін қандай өзгерістер болады:

– **QR арқылы растау**: Пациент көрсетілген қызметті QR-код арқылы растай алады. Бұл «жалған жазбаларға» тосқауыл қояды, себебі көрсетілмеген қызмет үшін төлем жасау мүмкін болмайды.

– **Қызметтердің цифрлық профилі**: Жеке кабинетте нақты адамға көрсетілген медициналық қызметтер үшін Қор тарапынан жасалған төлемдер туралы ақпарат болады.

– **Кері байланыс**: Азаматтар өтініштерді жедел жолдап, артық немесе қате аударылған жарналарды смартфон арқылы қайтару мүмкіндігіне ие болады.

Қорда атап өткендей, «Qalqan» платформасы қолданыстағы мемлекеттік инфрақұрылым негізінде (ҚР Қаржы министрлігінің «Мемлекеттік мүлік тізілімі» ақпараттық жүйесі) енгізілуде, бұл денсаулық сақтау бюджетіне қосымша салмақ түсірмейді.

Деректер қауіпсіздігі – басты басымдықтардың бірі. Платформа диагноздар мен емдеу барысы туралы мәліметтерді сақтамайды – бұл ақпарат медициналық ұйымдардың қорғауында қалады. «Qalqan» тек қорғалған мемлекеттік байланыс арналары арқылы қаржылық-талдамалық деректермен жұмыс істейді.

А.САКАШОВ,
«Сапиас» емдеу-сауықтыру орталығы директоры.

МАСАЛАР ДА ҚАУІПТІ

Денге вирусы (Денге безгегі) - бұл тропиктік және субтропиктік аймақтарда кең таралған, масалар арқылы берілетін қауіпті вирустық инфекция. Ол әсіресе Азия, Оңтүстік Америка және Африка елдерінде жиі кездеседі, бірақ климаттың жылынуына байланысты басқа аймақтарға да таралуда.

Денге вирусы адамға **Aedes (Aedes aegypti)** тұқымдас масалардың шағуы арқылы жұғады. Бұл масалар көбіне күндіз, әсіресе таңертең және күн батар алдында белсенді болады.

Денге безгегінің белгілері, әдетте, вирус жұққаннан кейін 4-10 күннен соң пайда болады және мынадай түрде көрінуі мүмкін:

- Дене қызуының күрт көтерілуі (40°C-қа дейін);
- Қатты бас ауруы (әсіресе көздің артында);
- Бұлшықет және буын аурулары (сондықтан оны кейде «сүйек сындыратын қызба» деп атайды);
- Жүрек айнуы, құсу;
- Бөртпелердің пайда болуы;
- Бездердің ісінуі.

Ауыр түрлері (Ауыр Денге)

Егер ауру асқынып кетсе, ол ауыр Денге безгегіне (геморрагиялық қызба) ұласуы мүмкін. Бұл жағдайда өмірге қауіп төнеді:

- Ішкі ағзалардан қан кету;
- Қан қысымының күрт төмендеуі;
- Тыныс алудың қиындауы.

Емдеу және алдын алу барысында арнайы емі жоқ. Денге вирусына қарсы нақты дәрі жоқ, емдеу симптомдарды жеңілдетуге (қызуды түсіру, сұйықтық ішу) бағытталады. Ең басты шара - маса шақпауын алдын алу: репелленттер қолдану, торлар орнату, жабық киім кию. Кейбір елдерде вакциналар бар, бірақ оларды қолдану шектеулі.

Денге безгегіне күдік болса, дереу дәрігерге көріну қажет.

Жаһандық жылынуға байланысты орын алып отырған климаттың өзгеруі тек табиғи апаттарда, соның ішінде, құрғақшылықты тудырмайды, сонымен қатар, Зика вирусы, Денге безгегі, тырысқақ, т.б. секілді әлі күнге толық жойылмаған инфекциялық індет ошақтарын көбейтеді. Бұл жайында Колорадо университетінің (University of Colorado) ғалымдары мәлім етті. Зерттеушілер тобының жетекшісі Сесилия Соренсен (Cecilia Sorensen) келтірген дерекке қарағанда, климаттың өзгеруі тек экономикалық-әлеуметтік, экологиялық қиындықтарға толы болмайды, сондай-ақ, адамзаттың денсаулығына қауіп төндіреді. Яғни, алдағы уақытта адамзатқа жан-жақты қауіп төнуі келеді. Бұдан әлемнің кез келген елі тыс қалмайды. Мәселен, ежелден түрлі індет ошағы саналатын Африка құрлығында безгек індеті өршіп кеткен. Эквадор белдеуінде су температурасының өзгеруінен (мысалы, эл-Ниньо әсері), жаңбыр жауып кетуінен Денге безгегімен сырқаттану қатері артқан.

М.МАХАТ,
Түркістан қалалық емханасының эпидемиологы.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК АЯСЫНДАҒЫ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ БАСТАМА

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің «Техникалық мамандықтар үшін шет тілі» кафедрасының ұжымы мен аға оқытушысы, PhD Моминова Сәуле Махмудовна қоғамдағы әлеуметтік жауапкершілік пен қайырымдылық мәдениетін дамытуға бағытталған игі бастамаларды жүйелі түрде қолдап келеді. Осы орайда, 2025 жылғы 10 желтоқсанда Сайрам ауданы, Қасымбек Датқа ауылы, Абай көшесі, 17А мекен жайында орналасқан Түркістан облысының білім басқармасына қарасты «Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы» КММ ұйымдастырған қайырымдылық іс-шарасына белсене атсалысты.

Іс-шараның басты мақсаты – ерекше қамқорлықты қажет ететін балаларға қолдау көрсету, олардың өмір сапасын жақсартуға ықпал ету және қоғам назарын әлеуметтік осал топтардың мәселелеріне аудару. Аталған бағытта Моминова Сәуле Махмудовна демеушілерді тарту жұмыстарын ұйымдастырып, нәтижесінде «Steel» ЖК директоры Сураншиев Әділет-Али Құрбаналиевичті қайырымдылық шарасына демеуші ретінде тартты. Демеуші тарапынан балаларға қажетті әлеуметтік пакеттер сатып алуға қаржылай көмек көрсетілді.

Мұндай игі істер қоғамда мейірімділік пен өзара қолдаудың маңызын арттырып, өскелең ұрпаққа үлгі болары сөзсіз. Қайырымдылық шарасына атсалысқан барша азаматтарға алғыс білдіреміз және алдағы уақытта да осындай бастамалардың жалғасын табуына тілектеспіз.

Сәуле МОМИНОВА,
М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің «Техникалық мамандықтар үшін шет тілі» кафедрасының аға оқытушысы, PhD.

ІРГЕЛІ ОРТАЛЫҚҚА АЙНАЛЫП КЕЛЕДІ

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасымен құрылған «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» бүгінде туризм және қызмет көрсету саласына жоғары білікті мамандар даярлайтын заманауи білім ордасы ретінде танылып отыр. Университет халықаралық деңгейде мойындалған, БҰҰ-ның Дүниежүзілік туристік ұйымының (UNWTO) мүшесі және шетелдік жетекші жоғары оқу орындарымен тығыз байланыс орнатқан. Университеттің басты мақсаты - Қазақстанның бірегейлігін терең түсінетін және оны әлемге таныта алатын кәсіби мамандар қалыптастыру. Осы бағытта оқу орнында дуальды білім беру жүйесі енгізіліп, студенттердің теориялық білімі тәжірибемен ұштастырылады.

Университетте бүгінгі таңда туризм, қонақжайлылық және қызмет көрсету салаларын қамтитын 15 білім беру бағдарламасы жүзеге асырылуда. Студенттердің жан-жақты дамуына барлық жағдай жасалған. 2023 жылдан бастап әскери кафедра жұмыс істеп, білім алушылардың әскери-патриоттық тәрбиесіне үлес қосуда. Сонымен қатар, университет халықаралық әріптестікті белсенді дамытып, шетелдік жоғары оқу орындарымен тығыз байланыс орнатқан.

Университет құрамындағы «Дене шынықтыру және спорт» мектебі - спорт және салауатты өмір салты бағытында сұранысқа ие мамандар даярлайтын жетекші бөлімдердің бірі. Жоғары білікті профессор-оқытушылар құрамы мен заманауи білім беру әдістері білім сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз етеді.

Аталған мектеп қарамағында жүзеге асырылатын «6В11106 - Спорттық туризм» және «6В11107 - Спорттық-сауықтыру фитнесі» білім беру бағдарламалары білім алушылар арасында ерекше сұранысқа ие.

«Спорттық туризм» бағдарламасы белсенді және экстремалды туризмді ұйымдастыру, табиғи аймақтарда туристік қызмет көрсету, сондай-ақ халықаралық туризм индустриясында жұмыс істеуге қабілетті мамандарды даярлауға бағытталған. Ал, «Спорттық-сауықтыру фитнесі» бағдарламасы салауатты өмір салтын насихаттайтын, заманауи фитнес индустриясында сұранысқа ие білікті мамандар даярлайды. Екі бағдарламада да теориялық білім тәжірибемен ұштастырылып, студенттер жетекші фитнес орталықтарында, спорттық ұйымдарда және туристік мекемелерде тәжірибеден өтеді. Студенттерге өз қабілеттерін дамытуға барлық жағдай жасалған. Олар халықаралық және республикалық жарыстарға қатысып, университет намысын жоғары деңгейде қорғауда. Бұл - білім мен спортты қатар дамытудың нақты көрінісі.

Қорытындылай келе, «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» - болашаққа сенімді қадам жасағысы келетін талапты жастар үшін дұрыс таңдау. Ал «Дене шынықтыру және спорт» мектебі - кәсіби жетістікке бастар нақты жол.

Нағашбек КЕЛІСБЕКҰЛЫ,
Дене шынықтыру және спорт мектебінің аға оқытушысы.

ЖАРАМСЫЗ ДЕП ТАНЫЛСЫН

ЖК «Әбдіхалық» атынан алынған, 311AXL13 автокөлікке тиесілі N 0294623 (нөмірлі) шетелдік рұқсат бланкі (Ресей Федерациясы) жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

* * *

Түркістан облысы, Кентау қаласы, Ескі Иқан а/о, Ескі Иқан ауылы, Достық-1 көшесі, №20 үйдің 06.08.2018 жылғы №2750 сатып алу келісімшартының жоғалуына байланысты жарамсыз деп табылсын.

ЖҰМЫСЫН ТОҚТАТТЫ

ҚР, Түркістан облысы, Түркістан қаласы, Б.Саттарханов көшесі 1Б құрылыста орналасқан БСН: 250340002522 «FENIX CORPORATION» ЖШС өз жұмысын тоқтатқандығын хабарлайды.

МҰРАГЕРЛІК ЖАРИЯЛАНАДЫ

Түркістан облысы, Ескі Иқан ауылы, Сұлтан Ходжаев көшесі №28 үйде тұрған, 30.05.2011 жылы қайтыс болған Қошқаров Аббаздың мүлкіне мұра ашылды.

* * *

Түркістан қаласында тұрған, 14.11.2025 жылы қайтыс болған Жанбекова Айсұлудың мүлкіне мұра ашылады.

* * *

Түркістан қаласы, Жәңгірхан көшесі № 93 үйде тұрған, 23.11.2025 жылы қайтыс болған Асилханов Мусаханның мүлкіне мұра ашылды.

* * *

Түркістан қаласы, Мұса Жәлил №177 үйде тұрған, 29.10.2025 жылы қайтыс болған Исаева Дилорамның мүлкіне мұра ашылды.

* * *

Түркістан қаласы, Абай көшесі №77 үй, 6 пәтерде тұрған, 17.04.2026 жылы қайтыс болған Борн Владимир Алексеевичтің мүлкіне мұра ашылды.

Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ-дың ректораты және кәсіподақ комитеті «Инженерия» факультеті Оқу ісі жөніндегі декан орынбасары **Калимбетова Жаңсая Сейдахановнаның** қайтыс болуына байланысты марқұмның жанұясына және туған-туыстарына қайғыларына ортақтасып көңіл айтады.

CamScanner

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕС – ӨҢІР ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ТІРЕГІ

КЕНЖЕБАЕВ

Соңғы жылдары өңір экономикасын әртараптандыру, жаңа жұмыс орындарын ашу және халықтың кәсіпкерлік белсенділігін арттыру мақсатында мемлекет тарапынан бірқатар тиімді бағдарламалар мен қолдау тетіктері кезең-кезеңімен жүзеге асырылуда. Бүгінде кәсіпкерлік саласы облыс дамуында негізгі қозғаушы күштерінің біріне айналып отыр. Осы бағытта қаржылық қолдау құралдары, жеңілдетілген несиелеу бағдарламалары, инфрақұрылымдық мүмкіндіктерді кеңейту және сервистік қызмет көрсету жүйесін дамыту сияқты маңызды шаралар қолға алынған. Бұл өз кезегінде шағын және орта бизнес субъектілерінің санын арттыруға, олардың өндірістік қуатын кеңейтуге және жаңа инвестициялық жобалардың іске асуына жол ашуда. Осы орайда, облыста кәсіпкерліктің қазіргі даму деңгейі, кәсіпкерлерге көрсетіліп жатқан қолдау шараларының тиімділігі, сондай-ақ шағын және орта бизнес өкілдері жиі кездесетін өзекті мәселелер мен оларды шешу бағытында атқарылып жатқан жұмыстар қоғам үшін маңызды тақырыптардың біріне айналып отыр. Себебі кәсіпкерліктің дамуы өңірдің әлеуметтік-экономикалық ахуалына әсер ететін негізгі факторлардың бірі болып саналады.

Аталған мәселелерді жан-жақты зерделеу мақсатында біз «Түркістан кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығы» КММ басшысы Берік Халиоллаұлымен сұхбаттасқан едік. Сала маманы өңірдегі кәсіпкерліктің даму үрдісі, мемлекет тарапынан көрсетіліп отырған қолдау шараларының тиімділігі, сондай-ақ алдағы жоспарлар мен басым бағыттар туралы кеңінен айтып берді.

- Берік Халиоллаұлы, Түркістан облысындағы шағын және орта бизнестің қазіргі даму қарқынын қалай бағалауға болады? Соңғы жылдары бұл салада қандай оң өзгерістер мен өсім үрдістері байқалуда?

- Түркістан облысында шағын және орта бизнестің даму деңгейі тұрақты өсім көрсетіп келеді. Өңірде кәсіпкерлік субъектілерінің саны жыл сайын артып, бұл сала аймақ экономикасының негізгі қозғаушы күштерінің біріне айналуда. Бүгінде кәсіпкерлік белсенділік әсіресе ауыл шаруашылығы, сауда, қызмет көрсету және өңдеу өнеркәсібі бағыттарында айқын байқалады. Соңғы уақытта мемлекеттік бағдарламалар аясында жүзеге асырылып жатқан қолдау шараларының нәтижесінде облыста жаңа кәсіпорындар ашылып, жұмыс істеп тұрған бизнес субъектілерінің өндірістік және қызмет көрсету ауқымын кеңейту үрдісі күшейген. Бұл кәсіпкерлерге өз ісін дамытуға, жаңа нарықтарға шығуға және өндіріс көлемін ұлғайтуға мүмкіндік беріп отыр.

Сонымен қатар, өңірде инвестициялық жобалардың саны да артып келеді. Индустриалды аймақтар мен өндірістік парктерге деген қызығушылықтың жоғары болуы кәсіпкерлердің өндірістік бағытқа бет бұруына ықпал етуде. Мұндай жобалардың іске асуы тек экономикалық өсімді ғана емес, сонымен бірге жаңа жұмыс орындарының ашылуын да қамтамасыз етуде. Жалпы алғанда, шағын және орта бизнес саласының дамуы Түркістан облысының әлеуметтік-экономикалық әлеуетін арттыруға және өңір экономикасын әртараптандыруға оң ықпал етіп отыр.

- Кәсіпкерлік секторды қолдауға бағытталған қандай бағдарламалар мен құралдар іске асырылып жатыр және олардың өңір экономикасына ықпалы қаншалықты сезілуде?

- Кәсіпкерлерді қолдау бағытында Түркістан облысында қаржылық, инфрақұрылымдық және сервистік қолдау шаралары кешенді түрде жүзеге асырылуда. Бұл шаралар өңірде шағын және орта бизнестің тұрақты дамуына қолайлы жағдай қалыптастыруға бағытталған.

Қаржылық қолдау тетіктері аясында «Біріңғай кешенді бағдарлама» шеңберінде кәсіпкерлерге 13,2 пайыздық мөлшерлемемен, 200 млн теңгеге дейін несие беріледі. Өткен жылы осы бағдарлама арқылы кәсіпкерлерге жалпы 24,5 млрд теңге несие берілген. Сонымен қатар, «Өрлеу» бағдарламасы аясында 11 млрд теңге қаржыландырылды. Ал шағын және микро бизнеске бағытталған «Іскер Аймақ» бағдарламасы алдағы уақытта іске қосылмақ. Жалпы, 2025 жылы кәсіпкерлерді несиелендіру көлемі арта түседі деп күтілуде. Қаржылық қолдаумен қатар, инфрақұрылымдық бағыттағы жұмыстар да жүйелі түрде жүргізілуде. Облыстың барлық аудан және қалаларында шағын өндірістік парктер жобасы іске асырылып, кәсіпкерлерге дайын өндірістік ғимараттар жеңілдетілген шарттармен ұсынылуда. Қазіргі таңда 214 гектар аумақта 25 шағын өндірістік алаң құрылып, 258 өндірістік ғимараттың құрылысы жүргізілуде. Бүгінгі күнге дейін 45 өндірістік ғимараттың құрылысы аяқталып, жалпы құны 136,3 млрд теңгені құрайтын 32 жоба іске қосылған. Аталған жобалар қатарында тоқыма өндіретін «UBC Group», жиһаз шығаратын «Aqniet Holding», сондай-ақ суару жүйелерін өндіретін «BNK Group» компаниялары бар.

Сервистік қолдау бағытында «Түркістан кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығы» кәсіпкерлерге ақпараттық, консультациялық және сүйемелдеу қызметтерін тегін көрсетеді. Орталық арқылы бизнес-жоспар әзірлеу, қаржыландыруға дейін сүйемелдеу және рұқсат құжаттарын рәсімдеу қызметтері жүзеге асырылады.

2025 жылдың қорытындысына сәйкес, орталық қызметтерінің көлемі айтарлықтай артқан. Кеңес беру қызметі 32 пайызға өсіп, 41 525 қызмет көрсетілген. Рұқсат құжаттарын рәсімдеу қызметі 64 пайызға артып, 2 588 қызметке жеткен. Бизнес-жоспар әзірлеу саны 46 пайызға өсіп, 2 977 жоспар дайындалған. Ал қаржыландыруға сүйемелденген жобалар саны 42 пайызға артып, 1 469 жобаны құрап, жалпы 14 млрд теңге көлеміндегі қаржы тартылған.

Сонымен қатар, орталық 500 млн теңгеге дейінгі жобаларды кешенді түрде сүйемелдейді. Бұл сүйемелдеу бизнес-жобаны әзірлеуден бастап, құжаттарды рәсімдеу және қаржы тартуға дейінгі толық процесті қамтиды. Өткен жылы шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерінің жалпы құны 54,4 млрд теңгені құрайтын 343 жобасына сүйемелдеу жұмыстары жүргізілген. Ал шымдағы жылға 35,3 млрд теңгеге 338 жоба сүйемелдеуге алынған. Жалпы алғанда, көрсетіліп жатқан қолдау шараларының тиімділігі жоғары деңгейде. Бұл кәсіпкерлер санының артуынан, өндіріс көлемінің кеңеюінен және инвестициялық жобалардың көбеюінен айқын көрініс табуда.

- Шағын және орта бизнес өкілдерінің алдында қандай да бір түйткілді мәселелердің болмай қоймайтыны анық, оларды шешу үшін қолға алған шаралармен таныстыра кетсеңіз?

- Шағын және орта бизнес өкілдері тарапынан жиі көтерілетін негізгі мәселелер қатарында қаржыландыруға қолжетімділіктің шектеулілігі, кепілзаттың жеткіліксіздігі, инфрақұрылымның (жол, электр, су, газ) толық қамтамасыз етілмеуі, өнім өткізу нарықтарының тарлығы, сондай-ақ білікті мамандардың тапшылығы сияқты түйткілдер бар. Мамандардың пікірінше, бұл мәселелерді шешу бағытында мемлекет тарапынан бірқатар қолдау тетіктері іске асырылып келеді. Дегенмен, кейбір кәсіпкерлер қолданыстағы бағдарламалар мен мүмкіндіктер туралы толық ақпаратқа ие болмайтын жағдайлар да кездеседі. Осыған байланысты кәсіпкерлерге ақпараттық және сүйемелдеу қызметін көрсететін орталықтардың рөлі ерекше.

Осы бағытта «TÜRKISTAN» кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығы маңызды қолдау алаңы ретінде жұмыс істейді. Орталық отандық мемлекеттік бағдарламалармен қатар, шетелдік тәжірибелер мен халықаралық жобалар бойынша да сүйемелдеу жұмыстарын жүргізеді. Мәселен, Германия елінің «Аға сеньорлар бағдарламасы» аясында еуропалық тәжірибелі мамандарды тарту мүмкіндігі қарастырылған. Бұл бағдарлама шеңберінде барлық қаржылық шығындар мемлекет тарапынан өтеледі, ал кәсіпкер тек шақырылған маманның тұру жағдайын қамтамасыз етеді. Алдағы кезеңге арналған жоспарларға сәйкес, 2026 жылы аталған орталық арқылы бірқатар ауқымды жұмыстар жүзеге асырылады. Атап айтқанда, 338 жоба сүйемелденіп, жалпы инвестиция көлемі 35,3 млрд теңгені құрамақ. Бұл жобалар өндірістік бағыттағы нысандарды және жол бойындағы сервистік объектілерді қамтиды. Нәтижесінде 2 017 жаңа жұмыс орнын ашу жоспарланып отыр. Сонымен қатар, «Аға сеньорлар бағдарламасы» аясында 10 шетелдік маманды тарту көзделуде.

2026 жылдың алғашқы тоқсанының қорытындысына сәйкес, кәсіпкерлерге көрсетілген қолдау көлемі де айтарлықтай. Кәсіпкерлерге мемлекеттік қолдау шаралары бойынша 1 749 кеңес берілген, 554 рұқсат құжаты рәсімделген, 561 бизнес-жоспар әзірленген. Ал қаржыландыруға сүйемелденген жобалар саны 321-ге жеткен. Жалпы алғанда, атқарылып жатқан бұл жұмыстар кәсіпкерлердің мәселелерін шешуге, бизнес жүргізу шарттарын жеңілдетуге және өңірде кәсіпкерлік белсенділікті арттыруға бағытталған.

- Осы ретте нақты да өзгеше «Аға сеньорлар бағдарламасы» туралы толығырақ айтып өтсеңіз. Бұл бағдарлама кәсіпкерлерге қандай мүмкіндік береді?

- Кәсіпкерлікті дамыту бағытында өңірде халықаралық тәжірибені енгізуге айрықша мән беріліп отыр. Осы тұрғыда «Аға сеньорлар бағдарламасы» кәсіпкерлер үшін тиімді әрі нақты нәтижеге бағытталған қолдау тетіктерінің бірі. Аталған бағдарлама шеңберінде дамыған елдерден келген тәжірибелі сарапшылар мен мамандар отандық бизнес өкілдеріне өндірістік үдерістерді жетілдіру, басқару жүйесін заманауи талаптарға сай оңтайландыру, сондай-ақ цифрлық және инновациялық технологияларды енгізу бағытында практикалық көмек көрсетеді. Яғни, кәсіпкерлер тек теориялық кеңес алып қана қоймай, нақты өндіріс алаңында жұмыс істеу арқылы тиімді шешімдерге қол жеткізу мүмкіндігіне ие болады. Бұл өз кезегінде жергілікті кәсіпорындардың ішкі құрылымын жаңғыртып, еңбек өнімділігін арттыруға ықпал етеді.

Бағдарламаның тағы бір маңызды артықшылығы – оның қаржылық тұрғыдан қолжетімділігі. Жобаны іске асыру барысында шетелдік мамандарды тартуға, олардың еңбекақысы мен жол шығындарына қатысты негізгі қаржылық жүктемені мемлекет өз мойнына алады. Ал кәсіпкер тарапынан тек маманның тұру жағдайын ұйымдастыру қарастырылады. Мұндай тәсіл шағын және орта бизнес субъектілеріне қосымша қаржылық қысымсыз-ақ халықаралық тәжірибені игеруге мүмкіндік береді.

Сала мамандарының пікірінше, «Аға сеньорлар бағдарламасы» арқылы жүзеге асырылатын тәжірибе алмасу отандық кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттырып қана қоймай, басқару мәдениетін жаңа деңгейге көтереді. Сонымен қатар бұл бастама өнім сапасын жақсартуға, өндіріс шығындарын азайтуға және жаңа нарықтарға шығу мүмкіндігін кеңейтуге жол ашады. Нәтижесінде, жергілікті кәсіпкерлердің әлемдік нарықтағы орны нығайып, өңір экономикасының тұрақты дамуына серпін берілмек.

- Осы ретте кәсіпкерлердің біліктілігін арттыру және оқыту бағдарламалары туралы білгісі келетіндер көп, бұлардың болашақ жоспарлары қандай?

- Кәсіпкерлердің біліктілігін арттыру және олардың басқарушылық құзыреттерін жетілдіру бағытында Түркістан облысында арнайы оқыту бағдарламалары жүйелі түрде жүзеге асырылып келеді. Бұл бастама кәсіпкерлердің жаңа нарықтық талаптарға бейімделуіне, мемлекеттік қолдау тетіктерін тиімді пайдалануға және бизнес жүргізу дағдыларын арттыруға бағытталған. Облыс бойынша барлығы 157 қатысушы оқыту бағдарламасын сәтті аяқтап, тиісті сертификаттарға ие болды. Оқыту процесі өңірдің ерекшеліктері ескеріле отырып, әртүрлі форматта ұйымдастырылған. Атап айтқанда, Түлкібас, Ордабасы, Созақ және Мақтаарал аудандарында оқыту 3 күндік кеңейтілген бағдарлама негізінде өткізілсе, қалған 12 ауданда әрқайсысында 30 адамнан, жалпы 360 қатысушы субсидиялар мен мемлекеттік қолдау шаралары бойынша арнайы қысқартылған 1 күндік курстарға қатысқан.

Мұндай оқыту форматтары кәсіпкерлерге өз қызметін дамыту үшін қажетті негізгі білімді қысқа мерзімде меңгеруге мүмкіндік беріп, мемлекеттік бағдарламаларды тиімді пайдалану деңгейін арттыруға ықпал етуде. Сонымен қатар, алдағы кезеңге арналған жоспарлар да ауқымды. 2026 жылы кәсіпкерлердің біліктілігін арттыру бағытында кең көлемді жұмыстар жүргізу көзделіп отыр. Жоспарға сәйкес, жыл соңына дейін шамамен 1500-ге жуық кәсіпкерді оқыту жоспарланған. Бұл бастама өңірдегі кәсіпкерлердің кәсіби деңгейін көтеруге, жаңа бизнес мүмкіндіктерді игеруге және жалпы кәсіпкерлік ортаның дамуын жеделдетуге бағытталмақ.

Жалпы алғанда, мұндай оқыту бастамалары өңірдегі кәсіпкерлік ортаның әлеуетін арттырып, шағын және орта бизнестің дамуын жаңа деңгейге көтеріп, оның тұрақты өркендеуіне жағдай жасап отыр деуге әбден болады.

- Сұхбатыңызға рахмет!

Несібелі ИМАНҚҰЛОВА.

ТҮРКІСТАН
Мәлік Жұмаханұлы ДӘУЛЕТОВ - Директор.
Мамыржан НАБИЕВ - Компьютер орталығының жетекшісі.

Газет ҚР Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігінде тіркеліп, 12.11.2020 ж. №KZ68VPY0028972 куәлігі берілген.

Шығармашылық топ:
Дәурен Тілеухан
Ескендір Ертай
Роза Нарымбетова
Несібелі Иманқұлова

Фототілшілер:
Ердәулет Сағындық
Серікбай Аметов

МЕНШІК ИЕСІ: "Түркістан Медиа" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

Жарияланым авторларының пікірі мен фактілері үшін редакция жауап бермейді. Қолжазбалар өңделеді және авторға қайтарылмайды. Жарнамалар үшін жарнама беруші жауапты

Газет қазақ тілінде аптасына 1 рет жұма күні шығады

МЕКЕН-ЖАЙЫМЫЗ: 161201, Түркістан қаласы, Исмаилов көшесі №4 үй.
Байланыс: 8-747-208-20-30, 8-705-369-79-08.

Газет редакцияның компьютер орталығында терілі, беттелді. "ERNUR-print" ЖШС-нің баспаханасында басылды.
Баспахананың мекен-жайы: 160000, Шымкент қаласы, Әлімқұлов көшесі, №22 үй

ИНДЕКС: 65844
Таралымы - 3200
Тапсырыс №940

Жауапты редактор: Дәурен ТІЛЕУХАН

CamScanner

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ
БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
"ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ
АРНАУЛЫ ӘЛЕУМЕТТІК
ҚЫЗМЕТТЕРГЕ МҰҚТАЖ
БАЛАЛАРДЫ ҚОЛДАУ
ОРТАЛЫҒЫ" КОММУНАЛДЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
№ 899
«10» 12 2025 ж.
Түркістан облысы Сайрам ауданы
Қайнарбұлақ ауылдық округі
Қ Датқа ауылы Абай к-сі 17А үй

АНЫҚТАМА

2025 жылы желтоқсан айының 10-ы күні Қайырымдылық іс-шарасы бойынша М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан зерттеу университетінің «Техникалық мамандықтар үшін шет тілі» кафедрасының Ph.D., аға оқытушысы **С.М.Моминованың** Түркістан облысы, Сайрам ауданы, Қасымбек Датқа ауылы, Абай көшесі 17А-де орналасқан **«Түркістан облысының арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы» КММ**-нің орталығында қайырымдылық іс-шарасын ұйымдастырғанын растаймыз.

«Түркістан облысының арнаулы
әлеуметтік қызметтерге мұқтаж
балаларды қолдау орталығы»
КММ-нің басшысы міндетін атқарушы: **Сарсенбаев С.А.**

10 желтоқсан, 2025 жыл

ALĞIS HAT

Благодарственное письмо

Құрметті Моминова Сауле Махмудовна !

Сізге **«Түркістан облысының арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы»** КММ-нің (Түркістан облысы, Сайрам ауданы, Қасымбек Датқа ауылы, Абай көшесі 17 А) басшысы мен ұжымы сіздің тарапыңыздан ұйымдастырылған қайырымдылық іс-шарасына көрсеткен қолдауыңыз бен белсенді қатысқаныңыз үшін шынайы алғысымызды білдіреміз.

Сіздің әлеуметтік жауапкершілігі жоғары ұстанымыңыз бен жанашырлыққа негізделген көмегіңіз қоғам игілігі жолындағы маңызды бастамалардың табысты жүзеге асуына зор ықпал етті. Көрсеткен қолдауыңыз бен мейірімге толы көмегіңіз көптеген жандарға нақты көмек болып, ізгі істің маңызын арттыра түсті.

Осындай игі істерге әрдайым қолдау көрсетіп, ел игілігі жолында аянбай еңбек ете беретіндігіңізге сенім білдіреміз. Сізге мықты денсаулық, кәсіби табыс және толағай жетістіктер тілейміз!

Құрметпен,
«Түркістан облысының арнаулы
әлеуметтік қызметтерге мұқтаж
балаларды қолдау орталығы»
КММ-нің басшысы міндетін атқарушы: **Сарсенбаев С.А.**

10 желтоқсан, 2025 жыл

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
М.ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ЗЕРТТЕУ УНИВЕРСИТЕТІ

«ТЕХНИКАЛЫҚ МАМАНДЫҚТАР ҮШІН ШЕТ ТІЛІ» КАФЕДРАСЫ ҰЖЫМЫНЫҢ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ІС-ШАРАСЫ БОЙЫНША ЕСЕБІ

2025 жылғы 10 желтоқсанда қайырымдылық іс-шарасы аясында **М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан зерттеу университетінің** *«Техникалық мамандықтар үшін шет тілі»* кафедрасының ұжымы **Шымкент қаласы, Қаратау ауданындағы жаратылыстану-математика бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің** ұжымымен бірлесе отырып, Сайрам ауданы, Қасымбек Датқа ауылы, Абай көшесі, 17А мекенжайында орналасқан **Түркістан облысының білім басқармасына қарасты "Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы" КММ-не** барып қайтты.

Бұл қайырымдылық іс-шараның басты мақсаты – орталықтағы балаларға жан-жақты қолдау көрсетіп, оларға мейірім мен қамқорлық сыйлау, адамгершілік құндылықтарды насихаттау, балалармен жылы қарым-қатынас орнатып, олардың қоғам назарынан тыс қалмайтынын сезіндіру болды.

Іс-шара барысында балаларға киім-кешек пен түрлі сыйлықтар табысталып, олардың көңілін көтеруге арналған шағын концерттік бағдарлама ұйымдастырылды. Балалардың жүзіндегі шаттық пен шынайы күлкі жүректерге ерекше жылулық сыйлап, қатысушыларға үлкен әсер қалдырды.

Бұл игі шара балаларға тек материалдық көмек көрсетіп қана қоймай, рухани тұрғыдан қолдау бола алды. Олар үлкендердің қамқорлығын сезініп, өз болашағына үмітпен қарауға тағы бір қадам жасады.

Қайырымдылық – қоғамды ізгілік пен мейірімге бастайтын асыл құндылықтардың бірі. Осындай игі бастамалар арқылы әрбір баланың бақытты өмір сүруге лайық екенін тағы бір мәрте дәлелдейміз. Алдағы уақытта да мұндай қайырымды істер өз жалғасын табады деп сенеміз.

Басшының орынбасары
Сарсенбаев